

Strategia Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030

Kozienice, 2021 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Opis procesu tworzenia Strategii Rozwoju Powiatu kozienickiego.....	4
3. Powiązania Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego z założeniami programowymi na poziomie Unii Europejskiej, krajowym, regionalnym i lokalnym.....	5
4. Podsumowanie diagnozy stanu powiatu kozienickiego	7
4.1. Obszar geograficzny	7
4.2. Analiza potrzeb rozwojowych i potencjału	8
4.2.1. Identyfikacja potrzeb rozwojowych	8
Społeczeństwo i demografia.....	8
Edukacja.....	8
Problemy i usługi społeczne	9
Ochrona zdrowia	10
Kapitał społeczny	10
Rynek pracy	11
Gospodarka i przedsiębiorczość	11
Przestrzeń i środowisko	12
Infrastruktura.....	13
Mieszkalnictwo.....	13
Kultura i turystyka.....	14
Finanse.....	15
4.3. Analiza potencjału przy wykorzystaniu metody SWOT.....	15
Społeczeństwo.....	16
Gospodarka.....	17
Przestrzeń i środowisko	18
5. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	19
6. Wizja i misja przyszłości rozwoju powiatu kozienickiego.....	22
7. Plan operacyjny	23
7.1. Cele strategiczne i operacyjne celów wraz z kierunkami działań	23
7.2. Zintegrowane podejścia do stwierdzonych potrzeb rozwojowych i potencjałów	30
7.3. Wykaz zadań inwestycyjnych realizujących cele strategiczne	35
8. Zarządzanie realizacją Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego	46
8.1. Podmioty zarządzające realizacją Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego	47
8.2. Opis włączenia partnerów w przygotowanie dokumentu strategicznego i jego wdrożenie	48
8.3. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego	60
9. Spis tabel i rysunków	69

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Powiatu Kozienskiego na lata 2021-2030 jest najważniejszym dokumentem strategicznym dla powiatu. Zawierając długookresowe założenia związane z rozwojem obszaru stanowi podstawę do właściwego zarządzania powiatem. Głównym założeniem opracowania jest określenie wizji i misji przyszłości rozwoju powiatu kozienskiego, a następnie celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia przez władze. Do ich wskazania przeprowadzono diagnozę stanu powiatu kozienskiego pod kątem obszaru geograficznego, identyfikacji potrzeb rozwojowych i analizy potencjału przy wykorzystaniu metody SWOT w podziale na sferę społeczną, gospodarczą oraz przestrzenno-środowiskową. Opracowany plan strategiczny zawiera również wykaz zadań inwestycyjnych realizujących cele strategiczne i opis zintegrowanego podejścia do stwierdzonych potrzeb rozwojowych i potencjału. Do osiągnięcia efektywnych rezultatów dla powiatu kozienskiego wyszczególniono podmioty zarządzające realizacją strategii, opis włączenia partnerów w przygotowanie dokumentu strategicznego i jego wdrożenie, sposób wdrażania oraz monitoring i ewaluację strategii.

Podstawą prawną opracowania Strategii jest ustawa o samorządzie powiatowym (Dz.U.2020.920 t.j.) oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2021 poz. 1057 t.j.). Zgodnie z ustawą polityka rozwoju realizowana jest przez strategię rozwoju, programy, dokumenty programowe oraz instrumenty prawne i finansowe.

Do wykonania działań zaproponowanych w poniższej strategii rozwoju niezbędna jest współpraca między jednostkami administracyjnymi, mieszkańcami, inwestorami oraz organizacjami pozarządowymi. Realizacja zapisów strategii będzie najskuteczniejsza przy włączeniu do nich wszystkich zainteresowanych rozwojem powiatu kozienskiego. Pozwoli to na wzrost jakości życia na tym obszarze.

Strategia Rozwoju Powiatu Kozienskiego na lata 2021-2030 nawiązuje do założeń programowych na poziomie Unii Europejskiej, krajowym, regionalnym i lokalnym, co pozwala na zachowanie spójności działań.

Powiat kozienski posiada liczne wyzwania rozwojowe. Trudna sytuacja demograficzna i społeczna wymagają rozwiązań, które proponuje poniższe opracowanie. Potencjał turystyczny i dobre połączenia komunikacyjne powiatu kształtują przed nim szanse. Rozwiązywanie istniejących problemów i rozwój powiatu możliwy jest przez realizację celów strategicznych i operacyjnych wyróżnianych przez politykę rozwoju.

2. OPIS PROCESU TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO

Przygotowanie Strategii Rozwoju Powiatu Kozienskiego na lata 2021-2030 zostało podzielone na 4 etapy, zgodne z poniższym schematem.

Pierwszym krokiem prac nad Strategią było przygotowanie diagnozy sytuacji powiatu obejmującej m.in. zagadnienia społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Wykorzystane zostały różnorodne narzędzia i techniki badawcze umożliwiające pozyskanie informacji na temat obecnej sytuacji w powiecie; pokazanie głównych trendów i kierunków zmian w zakresie rozwoju w okresie ostatnich lat.

Kompleksowe przygotowanie diagnozy pozwoliło na opracowanie części strategicznej, w której wskazane zostały priorytety działań w najbliższych latach. Kolejny – 3 etap prac – dotyczył przeprowadzenia konsultacji społecznych. Zgłoszone przez interesariuszy uwagi/opinie pomogły w przygotowaniu dokumentu strategicznego, który po konsultacjach poddany został ewaluacji ex-ante. Opracowanie projektu dokumentu pozwoliło na wystąpienie do odpowiednich organów o niezbędne uzgodnienia. Po otrzymaniu odpowiednich uzgodnień przygotowany został ostateczny projekt Strategii Rozwoju Powiatu Kozienskiego na lata 2021 - 2030. Następnie dokument został przedstawiony na posiedzeniach Zarządu, Komisjach Rady Powiatu i sesji Rady Powiatu Kozienskiego.

3. POWIĄZANIA STRATEGII ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI NA POZIOMIE UNII EUROPEJSKIEJ, KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM

Cele Strategii Rozwoju Powiatu Koziennickiego pozostają zgodne z założeniami dokumentów wyższego szczebla. Aktami planistycznymi i strategicznymi, które mają kluczowy wpływ na kształt polityki rozwoju powiatu koziennickiego są następujące dokumenty:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030 + „Innowacyjne Mazowsze”.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030 określa wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego państwa. Strategia proponuje kierunki inwestycji dla trzech strategicznych obszarów: konkurencyjność i innowacyjność gospodarki, równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywność i sprawność państwa. Strategia Rozwoju Powiatu Koziennickiego jest spójna w szczególności w zakresie następujących celów strategicznych:

- Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,
- Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki,
- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 to dokument w obszarze średniookresowej polityki gospodarczej kraju. Głównym celem Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Strategia Rozwoju Powiatu Koziennickiego wpisuje się w określone w tym dokumencie trzy cele szczegółowe:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną,
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony,
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument, który stanowi podstawę kształtowania polityki regionalnej. Głównym jej celem jest efektywne wykorzystanie potencjałów terytoriów dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Strategia Rozwoju Powiatu Koziennickiego jest spójna z celami zawartymi w tym dokumencie:

- Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030 + „Innowacyjne Mazowsze” określonych zostało 5 obszarów, w ramach których opracowano główne cele rozwojowe. Cele strategiczne i operacyjne wynikające ze Strategii Rozwoju Powiatu Koziennickiego wpisują się bezpośrednio w cele rozwojowe wpisane do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030 + tj.:

- Konkurencyjne i innowacyjne Mazowsze,

- Dostępne i mobilne Mazowsze,
- Zielone, niskoemisyjne Mazowsze,
- Mazowsze zintegrowane społecznie,
- Mazowsze bogate kulturowo.

Ponadto w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku powiat kozienicki został objęty obszarem strategicznej interwencji ze względu na zagrożenie marginalizacją oraz obecnością miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze. Wyznaczono potencjalny biegun wzrostu w skali lokalnej do którego zaliczono miasto Kozienice wraz z obszarem funkcjonalnym. Wsparcie kierowane do tego typu OSI będzie polegało na efektywnej współpracy między miastem a obszarami otaczającymi, ukierunkowaną na przewyższanie wspólnych problemów bądź wzmocnianie potencjałów w wymiarze ponadlokalnym. Zgodnie ze Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego planowane działania powinny dotyczyć doskonalenia zintegrowanego zarządzania i współzrządzenia w miejskich obszarach funkcjonalnych, w szczególności na rzecz:

- Uporządkowania gospodarki przestrzennej i przywrócenia ładu przestrzennego,
- Rozwoju efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym,
- Poprawy jakości powietrza,
- Rozwoju usług publicznych w skali ponadlokalnej.

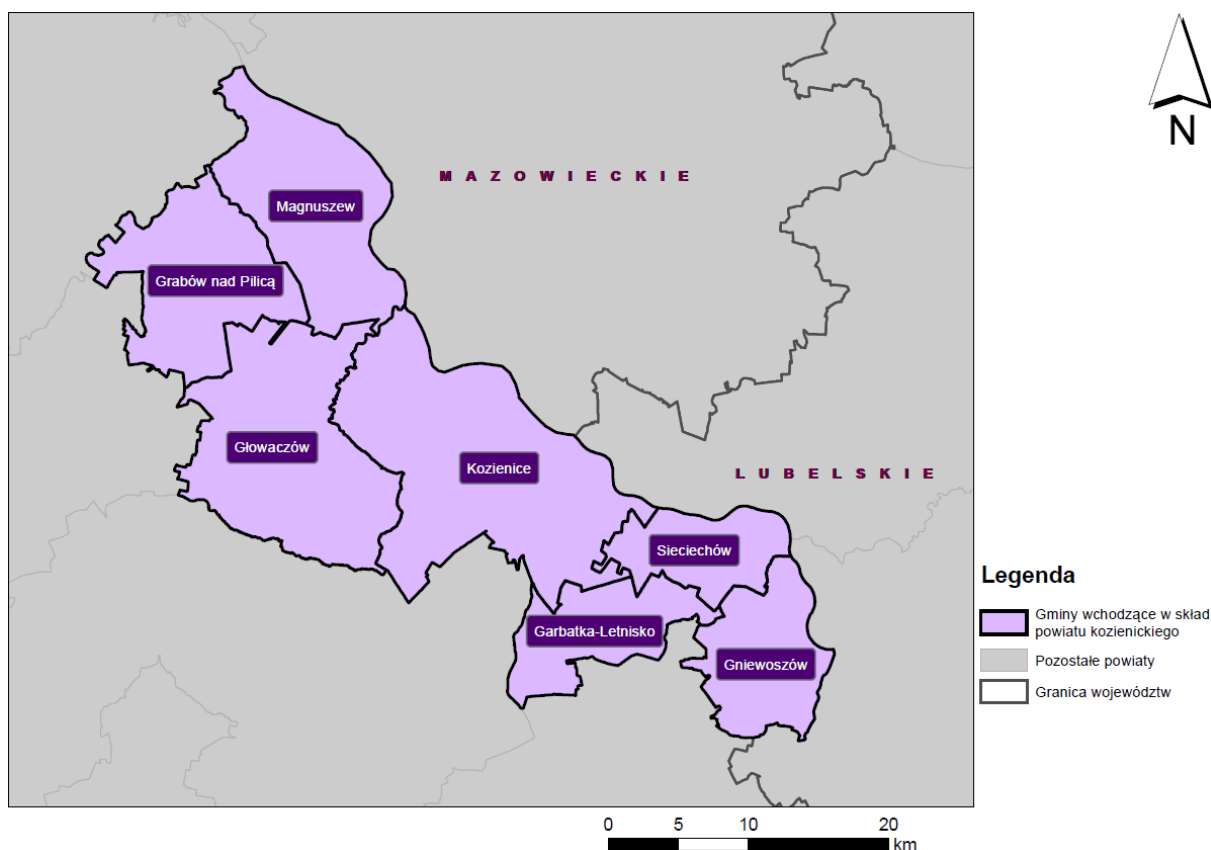
Ponadto powiat kozienicki leży w obrębie OSI problemowego wyznaczonego w ramach podregionu radomskiego NUTS 3. Głównym celem obszarów tego typu jest zniwelowanie istniejących problemów i barier dla rozwoju nowych lub istniejących funkcji i poprawy warunków życia mieszkańców. Działania w radomskim obszarze funkcjonalnym dotyczyć będą w szczególności aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz rozwoju infrastruktury transportowej. Szansą na rozwój może być restrukturyzacja branż przemysłowych, wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw oraz zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej. Istotne w tym zakresie będzie zawiązanie współpracy samorządów na terenie całego subregionu radomskiego w ramach OSI dla realizacji wielu strategicznych inwestycji i projektów.

4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY STANU POWIATU KOZIENICKIEGO

4.1. OBSZAR GEOGRAFICZNY

Powiat kozienicki znajduje się w południowej części województwa mazowieckiego. Położony jest na Nizinie Środkowomazowieckiej i ograniczony Wisłą od wschodu oraz Pilicą od północnego-zachodu. W skład powiatu wchodzi:

- gmina miejsko-wiejska: Kozienice,
- gminy wiejskie: Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszków, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Sieciechów.

Rysunek 1. Położenie gmin wchodzących w skład powiatu kozienickiego

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych BDOT10k

Największą gminą w powiecie kozienickim jest gmina Kozienice (244,03 km²), natomiast najmniejszą powierzchnię posiada gmina Sieciechów (62,52 km²).

Tabela 1. Powierzchnia gmin w powiecie kozienickim

Nazwa jednostki	Powierzchnia [km ²]
Powiat kozienicki	916,10
Garbatka-Letnisko	73,83
Głowaczów	185,84
Gniewoszków	84,10
Grabów nad Pilicą	124,72
Kozienice	244,03
Magnuszew	141,06
Sieciechów	62,52

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

4.2. ANALIZA POTRZEB ROZWOJOWYCH I POTENCJAŁU

4.2.1. IDENTYFIKACJA POTRZEB ROZWOJOWYCH

SPOŁECZEŃSTWO I DEMOGRAFIA

Liczba ludności powiatu kozienickiego w 2020 r. wyniosła 59 592 osób (kobiety stanowiły 50,5% ogólnej populacji, a mężczyźni 49,5%). Od 2010 r. widoczny jest systematyczny spadek liczby ludności powiatu kozienickiego. Przekrój społeczeństwa w powiecie jest zróżnicowany i widoczny jest wyraźny trend starzenia się społeczeństwa. W podziale na grupy wiekowe najbardziej liczną grupę ludności powiatu kozienickiego stanowią osoby w wieku 70 lat i więcej. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w powiecie kozienickim jest wyższy niż średnia dla Polski. Dodatkowo powiat kozienicki charakteryzuje się ujemnym przyrostem naturalnym oraz ujemnym saldem migracji, które pokazuje na przestrzeni lat, że zwiększa się odpływ ludności m. in. do większych ośrodków miejskich. Prognoza GUS dla ogólnej liczby ludności powiatu przewiduje systematyczne zmniejszanie się tej liczby z każdym rokiem. Dla roku 2030 przewiduje się, że liczba ta w stosunku do 2020 roku zmniejszy się o 1 938, natomiast w 2050 prognozowane jest, że zmniejszy się o 11 108, względem roku 2020. Oczekiwana długość życia mieszkańców powiatu kozienickiego jest niższa w porównaniu do średniej krajowej oraz wojewódzkiej.

Zmiany w sytuacji demograficznej powiatu wynikają z ogólnokrajowych tendencji dotyczących zakładania rodziny w coraz późniejszym wieku oraz decydowaniu się na ograniczenie liczby potomstwa. Ogólnie na przestrzeni lat wzrasta długość życia osób starszych, dzięki m.in. poprawie warunków bytowych, zwiększeniu profilaktyki zdrowotnej, ale jednocześnie spada przyrost naturalny, co powoduje starzenie się społeczeństwa.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- wzrost zapotrzebowania na usługi społeczne
- zapewnienie korzystnych warunków do zakładania rodziny w postaci nowych żłobków i przedszkoli
- zastosowanie programów zachęcających do osiedlania się w powiecie kozienickim oraz tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy
- konieczność zapewnienia usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych dostosowanych do zmian związanych ze starzeniem się społeczeństwa
- konieczność promowania aktywności wśród osób starszych

EDUKACJA

Współczynnik skolaryzacji brutto w powiecie kozienickim wynosi 93,08%. W poszczególnych gminach widoczne jest zróżnicowanie w poziomie edukacji, gdzie najwyższy wskaźnik odnotowuje gmina Kozienice, a najmniejszy gmina Głowaczów. Najwięcej uczniów na jeden oddział w szkołach podstawowych na terenie powiatu przypada w gminie Kozienice, natomiast najmniej w gminie Sieciechów. Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz przedszkolach systematycznie rośnie. Natomiast w szkołach ponadpodstawowych zauważalny jest spadek liczby uczniów, który na przestrzeni ostatnich 9 lat zmniejszył się o ponad 500 osób. W powiecie brakuje żłobków i przedszkoli, co jest sporym ograniczeniem dla osób pracujących, myślących o założeniu rodziny.

W powiecie brakuje również oddziałów specjalnych w szkołach, które zapewniają kształcenie osób z niepełnosprawnościami. Jediną placówką oferującą tego typu kształcenie jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Opactwie. W ramach placówki funkcjonuje Szkoła Podstawowa Specjalna, Szkoła Przystosobająca do Pracy, Zespół Rewalidacyjno-Wychowawczy oraz Internat. Ponadto na terenie powiatu funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która jest placówką świadcząca usługi z zakresu udzielania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznej.

Na terenie powiatu kozienickiego zlokalizowane są szkoły ponadpodstawowe zarządzane zarówno przez powiat jak i podmioty niepubliczne. Dwie placówki, którym organem prowadzącym jest powiat, to: I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Czarnieckiego w Kozienicach oraz Zespół Szkół Nr 1 im. Legionów Polskich w Kozienicach, w skład którego wchodzi II Liceum Ogólnokształcące, Technikum oraz Szkoła Branżowa I stopnia.

Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach prowadzonych przez powiat kozienicki jest na bardzo wysokim poziomie, zwłaszcza w liceach. Wielokrotnie uzyskiwano wyniki na poziomie 100%. Uczniowie mają możliwość rozwijania własnych pasji i zainteresowań w ramach dodatkowych zajęć oraz kół naukowych. Jednakże wielu absolwentów szkół podstawowych wybiera kształcenie w ościennych powiatach ze względu na brak możliwości dojazdu do szkół w powiecie kozienickim.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- konieczność dopasowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy
- potrzeba modernizacji i utworzenia nowych pracowni naukowych oraz warsztatów zawodowych
- dostosowanie placówek oświatowych do osób z niepełnosprawnościami
- konieczność poprawy warunków lokalowych i budowę nowej siedziby Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kozienicach
- zwiększenie liczby praktyk i projektów międzynarodowych w postaci programów typu Erasmus+
- zorganizowanie publicznego transportu zbiorowego w powiecie kozienickim

---

PROBLEMY I USŁUGI SPOŁECZNE

Liczba beneficjentów pomocy społecznej na terenie powiatu kozienickiego stale się zmniejsza. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej wyniosła 3690 w 2019 roku i zanotowała spadek o 2948 w ciągu 5 lat. Jednak największe natężenie skali problemu występuje w gminie Magnuszew. Głównym powodem przyznania pomocy w powiecie kozienickim jest ubóstwo wskazywane w 32% w stosunku do wszystkich korzystających rodzin. Wysoki odsetek beneficjentów świadczeń pomocy boryka się również z niepełnosprawnością, długotrwałymi chorobami oraz bezrobociem. W ostatnich trzech latach wzrosła liczba osób korzystających z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach oraz liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności. Ponadto, wśród osób z niepełnosprawnościami, zauważalne jest większe zainteresowanie dofinansowaniem różnych działań, które mają na celu włączanie tej grupy do życia społecznego. Powodami długotrwałego korzystania z pomocy społecznej jest ciężka choroba, niepełnosprawność oraz trudności opiekuńczo-wychowawcze. Na terenie powiatu działa sieć instytucji i podmiotów zajmujących się wsparciem osób z niepełnosprawnościami, osobami starszymi, a także innymi grupami defaworyzowanymi. Do najważniejszych zalicza się: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej im. Kazimiery Gruszczyńskiej w Kozienicach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Przewozie, Placówka Socjalizacyjna „PANDA” w Kozienicach, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Seniora oraz Hospicjum.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- rozwijanie usług społecznych, bytowych i wspomagających
- dostosowanie budynków do osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych
- modernizacja Domu Pomocy Społecznej oraz zwiększenie liczby miejsc dla osób wymagających wsparcia
- zwiększenie wydatków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami
- realizowanie działań ograniczających pozostałe problemy społeczne takie jak przemoc w rodzinie, przestępczość, uzależnienia, a także wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci objętych pieczęcią zastępczą

OCHRONA ZDROWIA

Usługi zdrowotne na terenie powiatu kozienickiego świadczą niepubliczne i publiczne zakłady opieki zdrowotnej. Dostęp do lekarza pierwszego kontaktu w ramach podstawowej opieki zdrowotnej jest zróżnicowany w zależności od gminy. Na terenie powiatu znajduje się 16 placówek POZ, z czego 6 w gminie Kozienice. W największym stopniu za ochronę zdrowia mieszkańców powiatu kozienickiego odpowiada Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Kozienicach, który zatrudnia 127 lekarzy, 239 pielęgniarek i 28 położnych. Jednakże liczba łóżek w szpitalu w Kozienicach zmniejsza się stopniowo od 2016 roku i w 2020 roku wyniosła 289. Spadek liczby łóżek w szpitalu związany jest także z odpływem kadry medycznej. Obecność 2 szpitali w Radomiu oraz kilku innych (min. w promieniu 40 km zlokalizowany jest szpital w Pionkach) powoduje zagrożenie dla szpitala w Kozienicach pod kątem odpływu kadry medycznej. Ponadto problemy finansowe szpitala wymagają wdrożenia planu naprawczego.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- konieczność wzrostu ilości usług opiekuńczych oraz zdrowotnych
- wsparcie dla osób chorych psychicznie
- zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w zakładzie opiekuńczo-leczniczym
- zapewnienie wystarczającej liczby specjalistów i personelu medycznego

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Na terenie powiatu kozienickiego występuje łącznie 141 organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i klubów. Na liczbę tę składa się 18 oddziałów ogólnopolskich organizacji i stowarzyszeń, a także 46 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym, 32 stowarzyszenia zwykłe, 43 ochotnicze straże pożarne, 42 stowarzyszenia kultury fizycznej, w tym 17 uczniowskich klubów sportowych. Ponadto istnieją 43 Ochotnicze Straże Pożarne, które pełnią ważną rolę społeczną w poszczególnych miejscowościach zapewniając bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową. Dodatkowo OSP zajmują się też działalnością kulturalną. W niektórych jednostkach działają sekcje sportowe, orkiestry dęte czy młodzieżowe drużyny pożarnicze.

Jednym z aspektów obrazujących zaangażowanie oraz aktywność mieszkańców jest udział w wyborach powszechnych. Frekwencja wyborcza mieszkańców powiatu kozienickiego jest zróżnicowana i w głównej

mierze zależy od organów władzy, które są wybierane. Jednak widoczne jest większe zainteresowanie mieszkańców powiatu lokalnymi wyborami samorządowymi oraz wyborami Prezydenta RP.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- zwiększenie częstotliwości przeprowadzania konsultacji społecznych
- wprowadzenie budżetów obywatelskich
- zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie społeczne

RYNEK PRACY

Na terenie powiatu kozienickiego 43% ogółu pracujących znajduje zatrudnienie w sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa. Na drugim miejscu pod względem liczby zatrudnionych znajduje się sektor przemysłu i budownictwa (28%). Na przestrzeni ostatnich 7 lat stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie kozienickim zmniejszyła się o 9,2 punktów procentowych. Jednak jest ona nadal na wysokim poziomie w porównaniu do średniej krajowej oraz wojewódzkiej. Wśród bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby w wieku 25-34 lata. Bezrobotni w wieku od 25 do 44 lat stanowią grupę ponad połowy (53%) wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Na obszarze powiatu występują grupy osób defaworyzowanych, czyli grupy będące w trudnym położeniu na rynku pracy. Do tych grup należą: osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby powyżej 50 roku życia. W grupie bezrobotnych w podziale na poziom wykształcenia największy odsetek (29%) stanowią bezrobotni z zasadniczym zawodowym lub branżowym wykształceniem. Najmniej bezrobotnych jest w grupie osób z wykształceniem wyższym. W podziale na czas pozostawania bez pracy największy odsetek stanowią osoby pozostające bez pracy dłużej niż jeden rok. Czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia może być niewystarczająca liczba miejsc pracy, niskie zainteresowanie podnoszeniem własnych kwalifikacji oraz wykluczenie komunikacyjne, które utrudnia dotarcie do pracy. Widoczne jest zjawisko emigracji specjalistów oraz ludzi młodych w poszukiwaniu pracy w większych miastach.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 45 roku życia
- tworzenie nowych miejsc pracy

GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W powiecie kozienickim w 2019 roku według rejestru REGON zarejestrowanych było 4304 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 452 stanowiły podmioty gospodarki narodowej posiadające osobowość prawną. Największą grupę według formy prawnej podmiotów stanowiły spółki cywilne – 192. Na terenie powiatu kozienickiego w 2019 roku zarejestrowanych było 3 439 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Najbardziej liczną grupę (27%) stanowią podmioty z sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Sekcja ta obejmuje: sprzedaż hurtową i detaliczną. Liczba osób pracujących na terenie powiatu na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 17 971 osób ogółem. Struktura podstawowych branż gospodarki to dominujące sektory, w których pracuje najwięcej osób. W podziale na poszczególne sektory gospodarki największy odsetek zatrudnionych pracuje w rolnictwie i leśnictwie. Duża grupa osób ma zatrudnienie w przemyśle i budownictwie. Na terenie powiatu najwięcej podmiotów gospodarczych działa w sektorze handlu i naprawy pojazdów oraz budownictwa. Największymi zakładami pracy są ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. oraz ESSELTE Polska. Rokrocznie przybywa ponad 300 nowych podmiotów gospodarki narodowej. Najwięcej podmiotów powstaje w obrębie usług, natomiast najmniej w sektorze rolnictwa i leśnictwa.

Powiat kozienicki wchodzi w skład Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN, dzięki czemu przedsiębiorcy z tego terenu mogą korzystać, z jej bogatej i zróżnicowanej oferty. Jednak tereny inwestycyjne w poszczególnych gminach występują jedynie w formie pojedynczych działek o niewielkiej powierzchni, przez co ich atrakcyjność jest niewielka. Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna powiatu kozienickiego została określona na średnim poziomie, jednocześnie jest jedną z wyższych w regionie radomskim. Dużym potencjałem do rozwoju inwestycji na terenie powiatu jest dobrze rozwinięta infrastruktura elektroenergetyczna, innowacyjność przedsiębiorstw oraz rozwijające się e-usługi.

Na terenie powiatu działają następujące instytucje otoczenia biznesu w postaci Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Kozienicka”, Cechu Rzemiosł Różnych i Małych Przedsiębiorców w Kozienicach, Stowarzyszenia „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” oraz Centrum Handlowo-Uslugowego i Lokalnej Strefy Biznesu „Bernacik”. Ponadto przedsiębiorcy mają możliwość współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości i Punktami Konsultacyjno-Doradczymi oraz Powiatowym Urzędem Pracy, który zapewnia doradztwo oraz szkolenia dla przedsiębiorców.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- potencjał do stworzenia wyspecjalizowanej gałęzi rolnictwa zwiększenia konkurencyjności produktów na rynku
- przygotowanie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych
- tworzenie grup producenckich

PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Powiat kozienicki ma charakter rolniczy. Taki stan można zaobserwować na podstawie struktury funkcjonalno-przestrzennej. Tereny użytkowane rolniczo zajmują 53 209 ha, co stanowi 58% całkowitej powierzchni powiatu. Grunty orne zajmują 34 409 ha, sady – 1986 ha natomiast łąki i pastwiska – 9983 ha. Z kolei powierzchnia lasów wynosi 29 207 ha. Wskaźnik lesistości kształtuje się na poziomie 31,9%. W powiecie kozienickim przeważają małe i średnie gospodarstwa rolne o przeciętnym areale od 1 do 5 ha. Głównymi kierunkami produkcji rolniczej w powiecie są zboża, owoce miękkie oraz warzywa. W strukturze zasiewów dominuje tutaj żyto, owiec, pszenżyto ozime oraz mieszanki zbożowe.

Obszar powiatu kozienickiego posiada wysokie walory przyrodnicze w krajowym i regionalnym układzie przestrzennym oraz pełni ważne funkcje ekologiczne poprzez funkcjonowanie tu dolin rzek Wisły i Pilicy. Powierzchnia terenów chronionych stanowi prawie 12% powierzchni powiatu. Na terenie powiatu znajduje się Kozienicki Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000, 5 rezerwatów oraz 58 pomników przyrody.

Przemysł zlokalizowany na terenie powiatu emituje duże ilości zanieczyszczeń. Ilość zanieczyszczeń gazowych na przestrzeni 9 lat wzrosła o ponad 3 mln ton rocznie. Natomiast emisja zanieczyszczeń pyłowych spadła o połowę. Lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz obszary dróg o dużym natężeniu ruchu.

Teren powiatu jest narażony na zagrożenie powodziowe spowodowane występowaniem dolin rzecznych Wisły, Pilicy oraz Radomki. Ponadto powiat kozienicki należy do obszarów bardzo narażonych na występowanie suszy atmosferycznej. W celu monitorowania tego zjawiska wybudowano stację monitoringu w gminie Magnuszew.

Na terenie powiatu czynne jest jedno składowisko odpadów komunalnych - Punkt Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych, który znajduje się w zachodniej części miasta Kozienice. Poza odpadami komunalnymi największym wytwórcą odpadów na terenie powiatu jest ENEA Wytwarzanie S.A., która posiada własne składowisko odpadów przemysłowych w miejscowości Świerże Górne w gminie

Kozienice. Ponadto Elektrownia Kozienice dysponuje zakładowym składowiskiem odpadów paleniskowych położonym we wsi Wola Chodkowska

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- ograniczenia zanieczyszczeń gazowych
- konieczność modernizacji i budowy wałów przeciwpowodziowych
- zwiększenie dynamiki powstawania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

INFRASTRUKTURA

Dostępność infrastruktury technicznej w powiecie kozienickim stopniowo się zwiększa. Coraz więcej mieszkańców ma dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej. Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba osób korzystających z wodociągów oraz kanalizacji wzrosła o około 10 punktów procentowych. Natomiast najmniejszy przyrost zanotowała sieć gazowa. Pokrycie siecią instalacji technicznej w poszczególnych gminach powiatu jest dosyć zróżnicowane. Największą dostępność odnotowuje się w gminie Kozienice (zwłaszcza na obszarze miasta) oraz Garbatka-Letnisko. Natomiast pozostałe gminy w większości nie mają doprowadzonej sieci gazowej, natomiast dostęp do sieci kanalizacyjnej jest znacząco poniżej średniej powiatowej. Mieszkańcy powiatu mają dostęp do sieci telefonii mobilnej od różnych operatorów z możliwością skorzystania z internetu mobilnego wysokiej prędkości w technologii LTE. Jednak istnieją miejsca, gdzie dostęp do internetu jest utrudniony i wymaga budowy szerokopasmowej sieci, która zlikwiduje „białe plamy” w dostępie.

W powiecie kozienickim ilość dróg powiatowych i gminnych o twardej nawierzchni zwiększyła się na przestrzeni ostatnich lat. W podziale na kategorie dróg największą długość mają drogi gminne oraz powiatowe. Przez teren powiatu przebiegają drogi o znaczeniu ponadlokalnym w postaci drogi krajowej nr 48 oraz drogi krajowej nr 79, które stanowią ważne szlaki komunikacyjne ułatwiające transport na dalsze odległości. Powiat kozienicki znajduje się w bliskim zasięgu dostępu do ważnych szlaków drogowych w postaci dróg S7, S12 oraz S17, a także DK50, która stanowi obwodnicę aglomeracji warszawskiej. Istniejąca infrastruktura kolejowa w powiecie nie jest w pełni wykorzystywana. Ruch pasażerski odbywa się jedynie na dwóch liniach kolejowych, przy czym rola tego rodzaju transportu jest zmarginalizowana. Infrastruktura rowerowa stale się zwiększa. W 2020 roku istniało 25,8 km dróg dla rowerów, co stanowi ponad 12 km wzrostu w ciągu trzech lat. W Kozienicach działa bezpłatna komunikacja miejska „Linia Kozienicki Metrobus”, natomiast pozostałą część powiatu obsługują przewoźnicy prywatni. Głównym czynnikiem wpływającym na istnienie linii transportu zbiorowego jest zapotrzebowanie uczniów dojeżdżających do szkół.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- rozbudowa sieci gazowej
- zlikwidowanie „białych plam” w dostępie do szerokopasmowego internetu
- budowy przeprawy mostowej przez Wisłę
- stworzenia spójnej sieci ścieżek rowerowych
- zwiększenie znaczenia transportu kolejowego

MIESZKALNICTWO

W 2020 roku na terenie powiatu było 16 204 budynków mieszkalnych. Z czego największy odsetek znajdował się w gminie miejsko-wiejskiej Kozienice, natomiast najmniej budynków było w gminie

Gniewoszków. Średnia cena mieszkań w 2019 roku kształtowała się na poziomie 167 574 zł. Widoczny był wzrost cen na całym rynku nieruchomości ogółem, jak również na rynku wtórnym. Mediana cen dla ogółu mieszkań wyniosła 3256 zł za m² i zanotowała wzrost o prawie 200 zł w porównaniu do roku poprzedniego.

Wyposażenie mieszkań jest zróżnicowane w podziale na miasto i wieś. Największa różnica występuje w dostępie do łazienki oraz centralnego ogrzewania, gdzie widoczny jest o 20-30% mniejszy wskaźnik. Dodatkowo na przestrzeni lat można zaobserwować wzrost dostępu do instalacji wodociągowej oraz centralnego ogrzewania na terenach wiejskich. Większy odsetek mieszkań na wsi jest wyposażony również w łazienkę. Problemem jest niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych oraz niezadowalające warunki bytowe. Dodatkowo w wyniku zwiększonych potrzeb i małego zasobu gminnego wnioskujący o przyznanie lokalu socjalnego są zmuszeni oczekiwać w kolejce na zwolnienie się lokali.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- doprowadzenie infrastruktury technicznej do budynków mieszkalnych
- zwiększenie gminnych zasobów mieszkań socjalnych
- poprawa warunków bytowych

KULTURA I TURYSTYKA

Instytucje kultury na terenie powiatu prowadzą szeroką działalność kulturalno-oświatową. Organizują one koncerty, wystawy, kiermasze, konkursy literackie i plastyczne, spotkania autorskie oraz imprezy okolicznościowe, takie jak dożynki czy obchody uroczystości patriotycznych. Najczęściej instytucją kultury w gminie są gminne biblioteki publiczne, które pełnią rolę kulturalną, edukacyjną oraz rozrywkową dla lokalnych społeczności. Corocznie organizowane są liczne koncerty, dożynki, festiwale czy wystawy, na których prezentowane są m.in. rękodzieła lokalnych twórców ludowych. Do najciekawszych można zaliczyć: dni poszczególnych gmin Powiatu, koncerty, kiermasze, przeglądy, święta rocznicowe, Dni Puszczy Kozienickiej, wystawy. Na terenie gmin istnieją również dogodne warunki do uprawiania sportu, gdyż znajdują się tam liczne boiska sportowe, które rozmieszczone są równomiernie zapewniając szeroki dostęp mieszkańcom. W Kozienicach znajduje się nowoczesny stadion lekkoatletyczno-piłkarski, boiska do siatkówki plażowej, hala sportowa oraz skatepark. Na terenie powiatu działają liczne kluby sportowe oraz stowarzyszenia kultury fizycznej. Największym z nich jest KS Energia Kozienice, który zrzesza 520 członków w dwóch sekcjach: piłkarskiej oraz kolarskiej. Ponadto działalność artystyczną prowadzi 17 grup, z czego najwięcej istnieje grup tanecznych. Gminy powiatu wspólnie organizują Przegląd Kół Gospodyń Wiejskich Ziemi Kozienickiej, na którym prezentują się stowarzyszenia wiejskie.

Potencjał turystyczny powiatu kozienickiego wynika z wysokich walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Do najbardziej urokliwych miejsc zaliczają się liczne rezerваты przyrody znajdujące się w Puszczy Kozienickiej. Turyści mogą skorzystać ze szlaków, zarówno pieszych, jak i rowerowych. Jednymi z najbardziej charakterystycznych obiektów powiatu są: Zespół Pałacowo-Parkowy w Kozienicach, Sanktuarium Maryjne w Wysokim Kole (gmina Gniewoszków), Pobenedyktyński Zespół Klasztorny w Opactwie (gmina Sieciechów). Rozwój turystyki w powiecie zauważalny jest w zwiększonej liczbie obiektów noclegowych, które niemal się podwoiły na przestrzeni 10 lat. Turyści mają możliwość skorzystania z bogatej oferty gospodarstw agroturystycznych. Dla aktywnego wypoczynku można skorzystać ze spływów kajakowych organizowanych na rzece Radomce, Pilicy i Wiśle. Wypoczynek zapewnia również Jezioro Kozienickie, Jezioro „Czaple” w Sieciechowie, zalew w Janikowie, jak również wiele kąpielisk np. w Garbatce-Letnisko. Do uprawia sportów wodnych dostępna jest również kryta pływalnia w Kozienicach. Na terenie powiatu występują liczne zabytki oraz miejsca historyczne. W rejestrze zabytków prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajduje się 46 obiektów, które są rozproszone po całym obszarze powiatu.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- konieczność stworzenia spójnej sieci ścieżek rowerowych
- zwiększenie oferty noclegowej i gastronomicznej w powiecie

FINANSE

Dochody własne budżetów gmin w powiecie kozienickim kształtują się na poziomie 5 555,24 zł na osobę. Najwyżej kształtują się dochody własne gminy Kozienice, natomiast najmniejsze dochody osiąga gmina Sieciechów. W 2019 roku w stosunku do 2014 przeciętne dochody własne budżetu poszczególnych gmin w powiecie kozienickim wzrosły o 1 857,56 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Powiat kozienicki uzyskał w 2019 roku dochód własny na poziomie 27 141 417 zł, z czego 14 902 845 zł stanowił podatek od osób fizycznych. Od 2017 roku widoczny jest znaczący wzrost dochodów w przeliczeniu na 1 osobę. Powiat kozienicki pozyskiwał środki z funduszy UE. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich dofinansowano przebudowę dróg powiatowych, a w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeprowadzono termomodernizację budynku administracyjnego Starostwa Powiatowego w Kozienicach. Dodatkowo pozyskano fundusze na aktywizację osób długotrwale pozostających bez pracy w powiecie kozienickim. W ramach działań PROW na lata 2014-2020 największy udział środków przeznaczono na budowę lub modernizację dróg lokalnych oraz restrukturyzację małych gospodarstw.

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe:

- pozyskiwanie środków funduszy UE na finansowanie różnych inwestycji, a także funduszy i środków krajowych

Szczegółowa diagnoza znajduje się w załączniku nr 1.

4.3. ANALIZA POTENCJAŁU PRZY WYKORZYSTANIU METODY SWOT

Analiza SWOT to technika analizy informacji porządkująca je w podziale na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- S-Strengths (Mocne strony) – przewagi i zalety powiatu, pozytywne czynniki wewnętrzne stanowiące o sile j jednostki. Na podstawie mocnych stron można tworzyć scenariusze rozwoju związane z realizacją celów.
- W-Weaknesses (Słabe strony) – są to wszelkie zidentyfikowane bariery i wady, negatywne czynniki wewnętrzne, które mogą ograniczyć możliwości rozwojowe danej jednostki. Mogą przeszkodzić w realizacji celów.
- O-Opportunities (Szanse) – zdiagnozowane w otoczeniu pozytywne zjawiska, na które powiat nie ma bezpośredniego wpływu, ale ich wykorzystanie może przyczynić się do rozwoju danej jednostki.
- T-Threats (Zagrożenia) – zidentyfikowane w otoczeniu negatywne czynniki zewnętrzne, na które dany podmiot nie ma bezpośredniego wpływu. Ich występowanie może zakłócać planowany rozwój powiatu.

Analiza SWOT została przedstawiona w podziale na trzy obszary tematyczne:

- społeczeństwo,
- gospodarka
- przestrzeń i środowisko.

SPOŁECZEŃSTWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Opactwie ▪ działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, w tym bogata oferta zajęć dodatkowych ▪ wysoki poziom edukacji w szkołach ponadpodstawowych, udział w programach międzynarodowych ▪ duży potencjał części organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu m.in. ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich i klubów sportowych ▪ organizacja wielu wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, oświatowych, integracyjnych ▪ rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębiający się ujemny przyrost naturalny ▪ zmniejszanie się liczby ludności powiatu ▪ ujemne saldo migracji powodujące odpływ młodych i wykształconych ludzi do większych ośrodków miejskich ▪ brak oddziałów specjalnych w liceach i technikumach na terenie powiatu ▪ niewystarczająco rozwinięty transport zbiorowy utrudniający dostęp do kultury/ochrony zdrowia ▪ niewystarczające środki PFRON na realizację zadań wobec osób z niepełnosprawnościami ▪ niska świadomość zdrowotna mieszkańców nt. profilaktyki chorób i zachowań prozdrowotnych ▪ ograniczony dostęp do usług medycznych, w tym do lekarza psychiatry, geriatry ▪ konkurencyjność większych ośrodków w kontekście pozyskania kadry medycznej ▪ niedostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy ▪ niewystarczające wyposażenie szkół ponadpodstawowych w sprzęt naukowy i dydaktyczny ▪ niedostosowanie części infrastruktury do osób z niepełnosprawnościami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość finansowania przedsięwzięć społecznych ze środków zewnętrznych z programów rządowych i unijnych ▪ rozwój społeczeństwa obywatelskiego ▪ rosnąca moda na zdrowy styl życia, aktywność społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problemy kadrowe ze znalezieniem nauczycieli oraz lekarzy i pielęgniarek ▪ pogorszenie się stanu epidemicznego w powiecie ▪ zmiany demograficzne – w tym zmniejszenie się liczby osób w wieku szkolnym w najbliższych latach ▪ starzenie się społeczeństwa

GOSPODARKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizacja dużego zakładu pracy – ENEA S.A. ▪ bliskość Warszawy – zwiększony potencjał inwestycyjny ▪ istniejące instytucje otoczenia biznesu ▪ wysokie zainteresowanie wśród firm szkoleniami z Powiatowego Urzędu Pracy ▪ innowacyjność przedsiębiorstw oraz rozwój ekologicznych gospodarstw ▪ wysoki potencjał do rozwoju turystyki weekendowej ▪ agregacja małych gospodarstw rolnych i powstawanie bardziej zautomatyzowanych ▪ rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej powiatu ▪ rosnące dochody własne wpływające na coraz lepszą kondycję finansową i większe możliwości rozwojowe gmin i powiatu kozienickiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpływ wykwalifikowanej kadry poza granice powiatu ▪ niewystarczająca liczba miejsc pracy ▪ wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych ▪ deficyt zawodów medycznych i rzemieślniczych ▪ wzrost cen mieszkań ▪ niewystarczająca powierzchnia terenów inwestycyjnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój e-usług ▪ zwiększające się zainteresowanie ekoturystyką i agroturystyką ▪ możliwość pozyskania wsparcia ze środków zewnętrznych na działania inwestycyjne ▪ możliwość wykorzystania potencjału rolniczego np. poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego do promowania marki regionalnej/produktu regionalnego ▪ tworzenie kolektywów rolniczych lub grup producenckich w celu podnoszenia konkurencyjności ▪ nowe formy pracy i zatrudnienia (telepraca i praca zdalna) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problemy kadrowe ze znalezieniem nauczycieli oraz lekarzy i pielęgniarek ▪ odpływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy ▪ bliskość konkurencyjnych ośrodków miejskich (Radom, Puławy), które mają bogatszą ofertę handlową ▪ spadek wpływów podatkowych ▪ metropolizacja rynku pracy oraz rynku edukacyjnego powodująca odpływ mieszkańców

PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ korzystne położenie komunikacyjne – na trasie dwóch dróg krajowych (DK48 i DK79) ▪ wysoka lesistość ▪ duża powierzchnia obszarów prawnie chronionych ▪ wysokie walory krajobrazowe powiatu ▪ istniejące dziedzictwo kulturalno-historyczne ▪ duży dostęp mieszkańców do sieci wodociągowej ▪ dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe ▪ wzrastająca świadomość mieszkańców na temat OZE i wzrost gospodarstw zaopatrzonych w fotowoltaikę 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obecność dużego składowiska odpadów w pobliżu Elektrowni Kozienice ▪ niska dostępność do infrastruktury światłowodowej ▪ słaby zasięg telefonii komórkowej ▪ niska dostępności w gminach wiejskich do sieci kanalizacyjnej ▪ występowanie rozproszonej zabudowy wiejskiej, która utrudnia rozwój infrastruktury ▪ niska świadomość ekologiczna mieszkańców, w tym odnośnie segregowania śmieci ▪ niska jakość powietrza na terenach zurbanizowanych ▪ występowanie dzikich wysypisk śmieci ▪ brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach wiejskich
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa dostępności komunikacyjnej – budowa mostu na Wiśle oraz obwodnicy Kozienic ▪ likwidacja regionalnego wykluczenia komunikacyjnego, np. za pomocą program Kolej Plus ▪ ograniczenie niskiej emisji za pomocą programu „Czyste Powietrze” ▪ programy rządowe i finansowane ze środków unijnych związane z likwidacją „białych plam” ▪ działania na rzecz poprawy jakości powietrza – wymiana pieców, rezygnacja z węgla ▪ popularyzacja odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ duże zagrożenie powodziowe ▪ anomalie pogodowe w postaci burz, nawałnic i susz ▪ zwiększająca się ilość odpadów oraz wzrost kosztów utylizacji ▪ zanieczyszczenie środowiska poprzez „dzikie” wysypiska ▪ zanieczyszczenie powietrza z powodu niskiej emisji ▪ ciągły wzrost liczby pojazdów i rosące obciążenie ciągów komunikacyjnych

5. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Struktura funkcjonalno-przestrzenne powiatu kozienickiego jest zróżnicowana, na co wpływ ma charakter poszczególnych gmin. Ogólnie można wskazać, że powiat kozienicki ma charakter rolniczy. Tereny użytkowane rolniczo zajmują 53 209 ha, co stanowi 58% całkowitej powierzchni powiatu. Grunty orne zajmują 34 409 ha, sady – 1986 ha natomiast łąki i pastwiska – 9983 ha. Z kolei powierzchnia lasów wynosi 29 207 ha. Wskaźnik lesistości kształtuje się na poziomie 31,9%. Warto zauważyć, że rozmieszczenie lasów jest nierównomierne. Największą lesistość odnotowuje się w gminach: Kozienice, Garbatka-Letnisko oraz Grabów nad Pilicą, a najmniejszą – Sieciechów i Gniewoszów (Rysunek 2).

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej jest głównie domeną samorządu gminnego, który odpowiada za opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Każda z gmin powiatu kozienickiego ma opracowane studium, przy czym w przypadku czterech gmin dokumenty ze względu na czas opracowania są już nieaktualne tj.:

- gmina Gniewoszów (Uchwała nr XX/192/01 Rady Gminy w Gniewoszowie z dnia 09.02.2001 r.)
- gmina Grabów nad Pilicą (Uchwała nr IV/33/2000 Rady Gminy Grabów nad Pilicą z dnia 28.06.2000 r.)
- gmina Magnuszew (Uchwała nr VI/250/2013 Rady Gminy w Magnuszewie z dnia 19 grudnia 2013 r.)
- gmina Sieciechów (Uchwała nr XVI/91/99 Rady Gminy w Sieciechowie z dnia 28.12.1999 r.)

Pozostałe gminy w swoich Studiach wskazują na kierunki rozwoju przestrzennego. Najważniejsze informacje w tym zakresie zostały przedstawione poniżej:

Uchwała nr XX/258/2020 Rady Miejskiej w Kozienicach z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie uchwalenia częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Kierunki zagospodarowania terenów:

- 1) Bezwzględne zachowanie historycznego układu urbanistycznego szczególnie w rejonie Osiedla Pokoju, Borki I i Borki II (plan Antoniego Fontany).
- 2) Zagęszczenie istniejącej zabudowy, a dopiero w dalszej kolejności przeznaczanie pod zabudowę tereny niezabudowane, zaczynając od tych sąsiadujących przy terenach zabudowanych.
- 3) Tereny zieleni miejskiej powinny tworzyć zwarty system składający się z parków, zieleni urządzonej, lasów miejskich, zieleńców, zieleni cmentarnej i zieleni towarzyszącej ciągom komunikacyjnym.
- 4) Wprowadzanie zieleni na terenach zlokalizowanych wzdłuż obszarów kolejowych, które stworzą barierę izolacyjną.
- 5) Obiekty przemysłowe powinny powstawać w pobliżu infrastruktury drogowej i kolejowej ze względu na generowany hałas i zanieczyszczenia.
- 6) Ograniczenia lokalizowania zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

Uchwała Nr XVIII/113/20 Rady Gminy Garbatka-Letnisko z dnia 30 Października 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Nr 5 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Garbatka-Letnisko

Kierunki zagospodarowania terenów

- 1) Rozwój terytorialny gminy w kierunku południowo-wschodnim ze względu na słabe gleby w tamtym obszarze.
- 2) Wykorzystywanie najżyźniejszych gleb środkowej i południowej części gminy do prowadzenia na nich produkcji rolniczej.
- 3) Utworzenie terenów turystyczno-wypoczynkowych wraz z układem komunikacyjnym na obszarach północnym i południowym gminy, na które składa się Puszcza Kozienicka i dolina rzeki Policzanki.
- 4) Ochrona terenów leśnych gminy oraz utrzymywanie elementów tworzących lokalny system przyrodniczy.

- 5) Gromadzenie zasobów gruntów komunalnych z przeznaczeniem pod konkretne funkcje.
- 6) Istotne jest kształtowanie architektury krajobrazu dla miejscowości Garbatka Letnisko, która charakteryzuje się dużym udziałem terenów turystyczno-wypoczynkowych.

Uchwała nr XVI/91/2020 Rady Gminy Głowaczów z dnia 31 stycznia 2020 roku w sprawie częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głowaczów

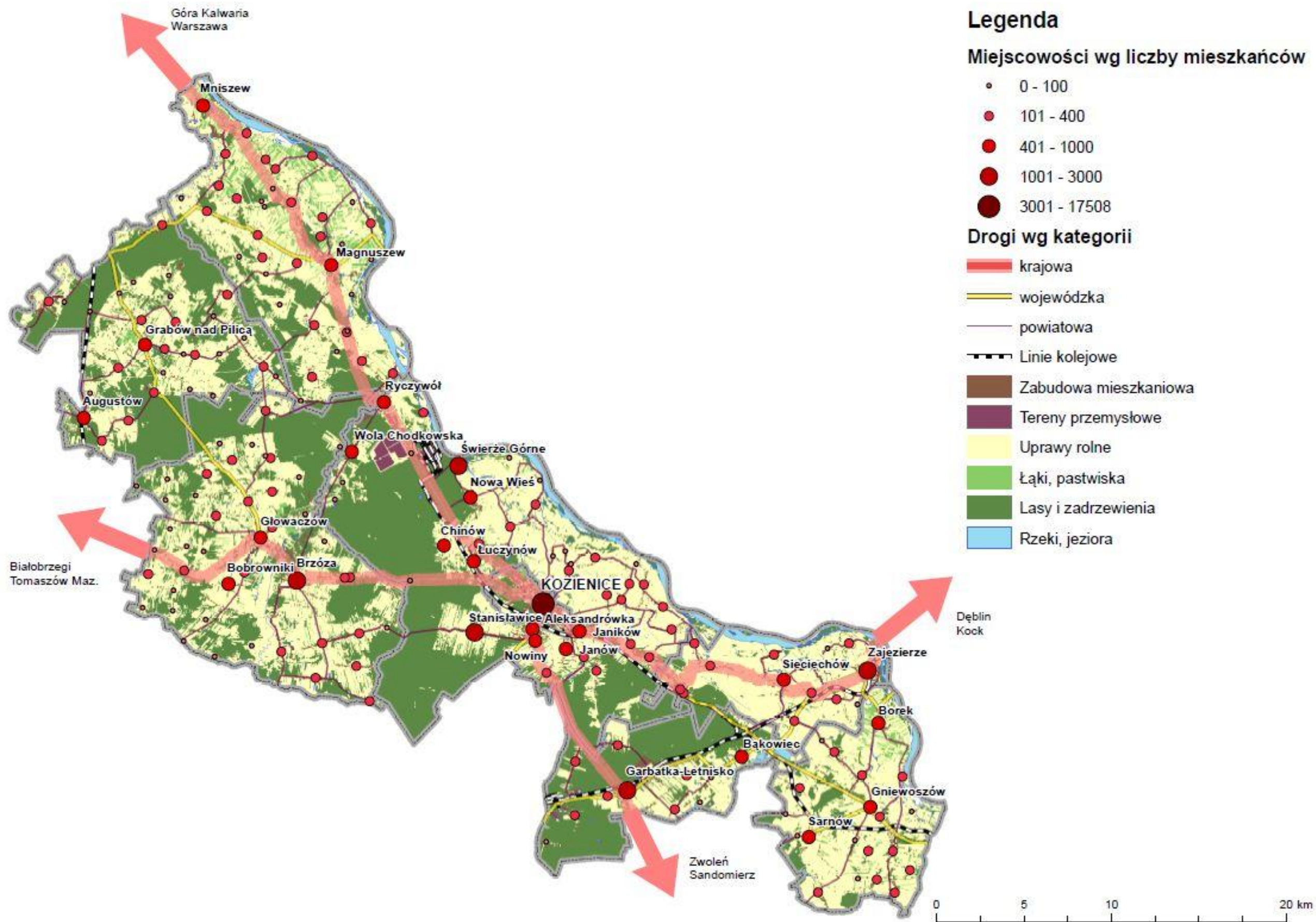
Kierunki zagospodarowania terenów:

- 1) Harmonijny rozwój miejscowości wraz z wiodącą funkcją rolniczą w środkowych obszarach gminy.
- 2) Wykorzystywanie dobrych w skali gminy przydatności naturalnej gleb dla intensyfikacji produkcji rolniczej w środkowych terenach gminy.
- 3) Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego w dolinie Radomki i na terenach leśnych.
- 4) Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej.
- 5) Wyznaczenie terenów do ochrony i zachowania użytków rolnych przed zmianą użytkowania i obszarów sukcesywnego wyłączenia użytków rolnych z produkcji rolniczej.

Biorąc pod uwagę wskazane kierunki rozwoju przestrzennego oraz fakt, że Strategia opiera się na zasadach zrównoważonego rozwoju, zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w powiecie rekomenduje się:

- Ochronę i utrzymanie niezabudowanych terenów otwartych oraz istniejącego systemu terenów aktywnych przyrodniczych oraz terenów upraw rolnych.
- Dążenie do zwartości zabudowy.
- Spójny, zintegrowany rozwój sieci dróg i komunikacji zbiorowej.
- Wzmacnianie ośrodka miejskiego – miasta Kozienice oraz rozwój gminnych ośrodków wiejskich.
- Lokalizowanie ewentualnie uciążliwych przedsięwzięć gospodarczych na uzbrojonych terenach o podobnej strukturze funkcjonalnej, które są dobrze skomunikowane.
- Utworzenie spójnego systemu tras rowerowych i sieci szlaków/tras turystycznych.
- Rozwój terenów rekreacyjnych i zapewnienie dobrego dostępu do nich.
- Rozwój funkcji turystycznych, w tym poszerzenie oferty noclegowej i gastronomicznej.
- Obejmowanie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów atrakcyjnych inwestycyjnie oraz utworzenie wspólnego katalogu terenów inwestycyjnych dla całego powiatu.
- Ochronę istniejących terenów zieleni
- Ochronę cennych gleb i terenów upraw rolniczych.

Rysunek 2. Mapa funkcjonalno-przestrzenna powiatu koziernickiego
Źródło: opracowanie własne na podstawie CORINE Land Cover - CLC 2018

6. WIZJA I MISJA PRZYSZŁOŚCI ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO

Wizja przedstawia obraz obszaru w perspektywie czasu. Stanowi ona docelowy wizerunek obszaru, do którego dążą interesariusze Strategii rozwoju, poprzez realizację celów i przy założeniu występowania odpowiednich warunków wewnętrznych i zewnętrznych. Wizja Powiatu Kozienickiego do roku 2030 została przedstawiona w sposób opisowy i skupia się na najistotniejszych elementach rozwoju powiatu.

Wizja Powiatu Kozienickiego do roku 2030

Powiat kozienicki będzie miejscem atrakcyjnym do zamieszkania w otoczeniu dostarczającym wysokiej jakości usługi dla mieszkańców, z bliską dostępnością do terenów cennych przyrodniczo, co umożliwi zdrowy wypoczynek i rekreację. Będzie to miejsce, w którym prężnie rozwija się rynek pracy, powstają nowe inwestycje i doceniany jest dobry klimat do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, także na terenach rolniczych. Powiat kozienicki stanie się obszarem dostępnym komunikacyjnie, z dobrymi połączeniami do okolicznych miast, w tym do Warszawy i Radomia. Dzięki nowej przeprawie mostowej stanie się ważnym biegunem wzrostu oddziałującym swoim potencjałem na okoliczne obszary.

Misja wyraża w ogólny sposób nadrzędny cel służący realizacji wizji. Jest ona określeniem roli jaką powiat ma pełnić dla swoich mieszkańców. Wyznacza główny kierunek rozwoju oraz aspiracji i dążeń wspólnoty samorządowej.

Misja Powiatu Kozienickiego do roku 2030

Misją powiatu kozienickiego jest dążenie do zapewnienia najlepszych warunków życia dla obecnych i przyszłych mieszkańców tego obszaru, poprzez ciągłe podnoszenie jakości oferowanych usług, zwiększanie dostępności komunikacyjnej, tworzenie klimatu do rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnego rolnictwa i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej oraz dbanie o zachowanie istniejących potencjałów, w tym w szczególności związanych z wartościami przyrodniczymi.

7. PLAN OPERACYJNY

7.1. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE CELÓW WRAZ Z KIERUNKAMI DZIAŁAŃ

Skuteczna realizacja wizji i misji powiatu wymaga określenia celów strategicznych, które będą eliminowały lub ograniczały negatywne zjawiska występujące na obszarze powiatu. Jednocześnie cele te powinny wykorzystywać potencjał wynikający z przeprowadzonej diagnozy. Cele określają pewien stan, efekt, do którego powinny dążyć wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Strategii.

W Strategii rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030 wyznaczonych zostało pięć celów strategicznych w trzech obszarach:

Spółeczeństwo:

- 1) Wysoki poziom świadczonych usług dla mieszkańców powiatu
- 2) Wysoka atrakcyjność Powiatu Kozienickiego jako miejsca do życia i wypoczynku

Gospodarka:

- 3) Wzrost konkurencyjności powiatu kozienickiego

Przestrzeń i środowisko:

- 4) Wzrost dostępności powiatu kozienickiego
- 5) Utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych obszaru powiatu kozienickiego

Do każdego z celów strategicznych określone zostały cele operacyjne. Osiąga się je poprzez realizację kierunków działań. Stanowią one przedsięwzięcia, programy i projekty oraz inne zadania, które mogą być realizowane w celu osiągnięcia zakładanych celów.

Poniżej znajduje się siatka celów prezentująca powiązanie celów strategicznych z uszczegółowiającymi je celami operacyjnymi i przypisanymi kierunkami działań.

Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
<p>1. Wysoki poziom świadczonych usług dla mieszkańców powiatu</p>	<p>1.1. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja placówek oświatowych i doposażenie pracowni tematycznych oraz warsztatów zajęciowych. Poprawa warunków nauczania poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne. ▪ Wsparcie działań w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online ▪ Rozwój infrastruktury edukacyjnej służącej praktycznej nauce zawodu oraz edukacji ogólnej ▪ Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej ▪ Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego odpowiadającego na wyzwania współczesnej gospodarki, w tym rozwój nowych profili nauczania ▪ Wsparcie rozwoju kształcenia specjalnego (w tym edukacji włączającej), rozwój bazy dydaktycznej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego ▪ Dostosowanie placówek edukacyjnych do realizacji kształcenia wszystkich uczniów, w tym uczniów z niepełnosprawnościami ▪ Podniesienie jakości edukacji, obejmujące rozwój kompetencji kluczowych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ▪ Rozwój programów wymiany międzynarodowej wśród uczniów ▪ Zwiększenie współpracy między szkołami a przedsiębiorcami ▪ Realizacja działań z zakresu rozwoju doradztwa zawodowego dla uczniów ▪ Rozwój kadry nauczycielskiej poprzez udział w szkoleniach, studiach ▪ Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego w placówkach oświatowych ▪ Zwiększenie dostępu do e-usług edukacyjnych w placówkach oświatowych szczególnie na obszarach wiejskich
	<p>1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie edukacji prozdrowotnej ▪ Rozszerzenie usług diagnostycznych ▪ Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności POZ na terenie powiatu ▪ Zapewnienie wsparcia dla osób chorych psychicznie

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa kondycji i efektywności działania szpitala powiatowego ▪ Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów i usług rehabilitacyjnych, w szczególności na obszarach wiejskich ▪ Rozszerzenie zakresu opieki senioralnej o utworzenie oddziału geriatrycznego w szpitalu powiatowym ▪ Rozszerzenie bazy łóżkowej Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego ▪ Rozwój opieki długoterminowej ▪ Poprawa jakości obsługi pacjenta
	<p>1.3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kozienskim ▪ Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi ▪ Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej ▪ Utrzymanie wysokich standardów świadczonych usług w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej
	<p>1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja Powiatowego Programu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Powiecie Kozienskim w latach 2021 - 2027 ▪ Prowadzenie monitoringu dotyczącego potrzeb osób objętych wsparciem i upowszechnianie informacji w tym zakresie ▪ Udzielanie poradnictwa specjalistycznego ▪ Promowanie powstawania placówek pobytu dziennego i całodobowego dla osób potrzebujących wsparcia ▪ Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ▪ Realizowanie programów zwiększających aktywność społeczną osób starszych i z niepełnosprawnościami ▪ Dostosowanie i utrzymanie odpowiedniej infrastruktury technicznej domu pomocy społecznej dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług dla osób z niepełnosprawnością
	<p>1.5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kozienskim ▪ Współpraca i koordynacja działań między przedstawicielami różnych podmiotów/jednostek zajmujących się problemem przemocy

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą i uzależnieniami ▪ Wsparcie i ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie i uzależnieniami ▪ Zapewnienie miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób potrzebujących schronienia w związku z występującą przemocą w rodzinie ▪ Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom ▪ Upowszechnianie informacji o możliwościach i formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą i uzależnieniami
	1.6. Wysoka skuteczność działania Starostwa Powiatowego i innych podmiotów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój e-usług i upowszechnienie stosowania e-usług wśród mieszkańców ▪ Wzmocnienie wykorzystania przez administrację publiczną potencjału rozwiązań informatycznych w obszarze e-usług oraz rozwój publicznie dostępnych baz danych ▪ Zapewnienie obywatelom i przedsiębiorcom szybkich i wygodnych e-usług ze strony administracji publicznej ▪ Działania ukierunkowane na rozwój kadr, szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne (polityka szkoleniowa i płacowa) – podnoszenie standardów świadczonych usług ▪ Poprawa warunków pracy ▪ Wysoka skuteczność pozyskiwania funduszy zewnętrznych ▪ Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu ▪ Utrzymanie wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie edukacji konsumentów poprzez nawiązanie współpracy z gminami i organizowanie w nich szkoleń dla konsumentów, - Zwiększenie współpracy z przedsiębiorcami w kierunku ich edukacji w obszarze praw ale i obowiązków konsumentów i przedsiębiorców, - Współpracę ze szkołami w zakresie edukacji konsumenckiej uczniów, - Zwiększenie współpracy z lokalnymi mediami w kierunku edukacji konsumenckiej,

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
		<ul style="list-style-type: none"> - Stałą współpracę z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Kozienicach w zakresie podnoszenia wiedzy i świadomości konsumenckiej seniorów. - Współpracę z policją w ochronie konsumentów i ich edukacji.
<p>2. Wysoka atrakcyjność powiatu kozienickiego jako miejsca do życia i wypoczynku</p>	<p>2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków dla skutecznego działania organizacji pozarządowych ▪ Realizowanie projektów skierowanych do młodzieży nastawionych na promowanie postaw prospołecznych i przedsiębiorczych ▪ Wspieranie działań integrujących, zwiększających aktywność społeczną
	<p>2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w powiecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja i zapewnienie dostępności do obiektów kulturalnych zlokalizowanych na terenie powiatu (w zakresie architektury i oferty, w tym z wykorzystaniem nowych technologii) dla wszystkich grup społecznych ▪ Rozwój i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej ▪ Organizacja wydarzeń kulturalnych, turystycznych i sportowych oraz wspieranie realizacji projektów kulturalnych przez grupy/podmioty działające na terenie powiatu ▪ Wspieranie rozwoju edukacji kulturalnej i artystycznej ▪ Kształtowanie tożsamości kulturowej i promowanie dziedzictwa kulturowego
	<p>2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie w zakresie pozyskiwania terenów pod budownictwo mieszkaniowe ▪ Promowanie i wspieranie inicjatyw budownictwa społecznego ▪ Inicjowanie działań na rzecz tworzenia polityki mieszkaniowej w powiecie
<p>3. Wzrost konkurencyjności powiatu kozienickiego</p>	<p>3.1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie tworzenia terenów inwestycyjnych w powiecie ▪ Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi inwestorów i dobrego dostępu do informacji ▪ Wykorzystywanie skutecznych metod promocji ▪ Prowadzenie spójnej promocji terenów inwestycyjnych
	<p>3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie programów aktywizacyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych na rynku pracy

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie tworzenia kadr atrakcyjnych na rynku pracy (szkolenia, programy przekwalifikowania osób, współpraca z biznesem w zakresie edukacji dostosowanej do ich potrzeb, programy stażowe i praktyki) ▪ Rozwój usług doradztwa zawodowego ▪ Wspieranie mieszkańców w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej ▪ Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – tworzenie przestrzeni do pracy/inkubatory dla przedsiębiorczych ▪ Pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój i prowadzenie działalności gospodarczej ▪ Rozwój i profesjonalizacja usług otoczenia biznesu
	3.3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych – głównie w przemyśle rolno-spożywczym ▪ Wspieranie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy ▪ Wspieranie określonych kierunków produkcji rolniczej i tworzenie sieci współpracy w tym zakresie ▪ Wspieranie rozwoju oferty agroturystycznej
	3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój spójnej sieci szlaków pieszych, rowerowych, konnych i wodnych oraz tras narciarstwa biegowego ▪ Wspieranie tworzenia turystycznych szlaków tematycznych, lokalnych produktów oraz usług turystycznych ▪ Prowadzenie spójnej promocji oraz informacji turystycznej w powiecie ▪ Poprawa dostępności obiektów zabytkowych i miejsc związanych z dziedzictwem kulturowo-historycznym ▪ Inicjowanie działań związanych ze wsparciem właścicieli obiektów zabytkowych i o wartości historyczno-kulturowej w pozyskaniu środków na działania renowacyjne ▪ Wsparcie rozwoju działalności uzdrowiskowej i letniskowej w powiecie ▪ Działania na rzecz rozwoju oferty noclegowej w powiecie
4. Wzrost dostępności powiatu kozienickiego	4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg powiatowych celem uzyskania odpowiednich standardów ▪ Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego ▪ Rozwój publicznego transportu zbiorowego (drogowego i szynowego)

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost poziomu wykorzystania transportu niskoemisyjnego i bezemisyjnego ▪ Działania na rzecz budowy mostu przez Wisłę wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi ▪ Zwiększenie dostępności transportowej służącej poprawie atrakcyjności lokalnego rynku pracy i terenów inwestycyjnych ▪ Wykorzystanie programów wsparcia rozwoju elektromobilności ▪ Wspieranie działań na rzecz budowy obwodnicy Kozienc
	4.2. Wzrost poziomu zabezpieczeń przeciw klęskom żywiołowym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój i modernizacja systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych wzdłuż głównych rzek w powiecie ▪ Rozwój systemu powiadomień o zagrożeniach klęskami żywiołowymi ▪ Działania na rzecz wyposażenia i utrzymania wysokiego poziomu funkcjonowania jednostek ratowniczych
	4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie działań umożliwiających rozwój infrastruktury szerokopasmowej ▪ Rozwój Internetu bezprzewodowego wysokiej jakości ▪ Rozwój infrastruktury i dostępności do telefonii komórkowej
5. Utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych obszaru powiatu koziencickiego	5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu koziencickiego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie działań edukacyjnych dla wszystkich grup społecznych ▪ Promowanie walorów przyrodniczych powiatu i ich wartości ▪ Wspieranie działań na rzecz promowania podłączania się do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej oraz gazowej ▪ Promowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
	5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie programów ograniczających zjawisko niskiej emisji ▪ Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej ▪ Wspieranie programów małej retencji, zapobieganie suszy i łagodzenie jej skutków ▪ Działania na rzecz rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej i budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ▪ Wspieranie działań retencji przydomowej, w tym z wód opadowych ▪ Rozwój sieci monitoringu zanieczyszczeń środowiska naturalnego ▪ Wspieranie spójnego systemu gospodarowania odpadami, dążenie do obiegu zamkniętego

Cel strategiczny	Cele operacyjne	Kierunki działań
	5.3. Poprawa ładu przestrzennego w powiecie kozienickim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz ochrony zwartych kompleksów gleb wysokiej klasy ▪ Działania na rzecz ochrony i kształtowania krajobrazu ▪ Wprowadzenie zasad gospodarowania przestrzenią z poszanowaniem potrzeb ochrony środowiska ▪ Wspieranie ochrony obszarów cennych przyrodniczo (w tym prawnie chronionych) i przeciwdziałanie ich defragmentacji ▪ Wspieranie działań rewitalizacji w mieście i na obszarach wiejskich

Źródło: opracowanie własne

7.2. ZINTEGROWANE PODEJŚCIA DO STWIERDZONYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I POTENCJAŁÓW

Na podstawie potrzeb rozwojowych określonych w diagnozie wyznaczono cele strategiczne oraz cele operacyjne. Poniższe cele są ze sobą zintegrowane i odpowiadają na najważniejsze problemy i wyzwania powiatu kozienickiego. Poniższa macierz wskazuje, że zidentyfikowane potrzeby będą kompleksowo zapewniane poprzez realizację celów z różnych obszarów (społeczeństwo, gospodarka, przestrzeń).

Tabela 3. Zintegrowane podejście do realizacji potrzeb rozwojowych i wykorzystania potencjałów

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe	Potencjały	Cele operacyjne odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby/potencjały
Społeczeństwo i demografia <ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost zapotrzebowania na usługi społeczne ▪ zapewnienie korzystnych warunków do zakładania rodziny w postaci nowych żłobków i przedszkoli ▪ zastosowanie programów zachęcających do osiedlania się w powiecie kozienickim oraz tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy ▪ konieczność zapewnienia usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych dostosowanych do zmian związanych ze starzeniem się społeczeństwa ▪ konieczność promowania aktywności wśród osób starszych 	-	Odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby/potencjały są cele operacyjne, w ramach których realizowane będą działania odpowiadające na zmiany zachodzące w społeczeństwie związane ze zjawiskiem starzenia się społeczeństw tj: <ol style="list-style-type: none"> 1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych 1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych W zakresie zastosowania zachęt do osiedlania się w powiecie kozienickim można wskazać następujące cele: <ol style="list-style-type: none"> 2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej 3.1. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe	Potencjały	Cele operacyjne odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby/potencjały
		<p>4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości</p> <p>4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej</p> <p>5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kozienickiego</p>
<p>Edukacja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konieczność dopasowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy ▪ potrzeba modernizacji i utworzenia nowych pracowni naukowych oraz warsztatów zawodowych ▪ dostosowanie placówek oświatowych do osób niepełnosprawnych ▪ konieczność poprawy warunków lokalowych i budowę nowej siedziby Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kozienicach ▪ zwiększenie liczby praktyk i projektów międzynarodowych w postaci programów typu Erasmus+ ▪ zorganizowanie publicznego transportu zbiorowego w powiecie kozienickim 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysoki poziom edukacji w szkołach ponadpodstawowych, udział w programach międzynarodowych 	<p>1.1. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych</p> <p>2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego</p> <p>2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w powiecie</p> <p>3.1. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców (w zakresie m.in. doradztwa zawodowego prowadzonego w szkołach zawodowych/technikach)</p> <p>4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości</p>
<p>Problemy i usługi społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie usług społecznych, bytowych i wspomagających ▪ dostosowanie budynków do osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych ▪ modernizacja Domu Pomocy Społecznej oraz zwiększenie liczby miejsc dla osób wymagających wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Opactwie ▪ działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, w tym bogata oferta zajęć dodatkowych 	<p>1.3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji</p> <p>1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych</p> <p>1.5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom</p> <p>2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej</p>

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe	Potencjały	Cele operacyjne odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby/potencjały
<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie wydatków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami realizowanie działań ograniczających pozostałe problemy społeczne takie jak przemoc w rodzinie, przestępczość, uzależnienia, a także wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci objętych pieczą zastępczą 		3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców
<p>Ochrona zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> konieczność wzrostu ilości usług opiekuńczych oraz zdrowotnych wsparcie dla osób chorych psychicznie organizacji domów dziennego pobytu zapewnienie wystarczającej liczby specjalistów i personelu medycznego 	-	1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych 1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych
<p>Kapitał społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> zwiększenie częstotliwości przeprowadzania konsultacji społecznych wprowadzenie budżetów obywatelskich zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> duży potencjał części organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu m.in. ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich i klubów sportowych 	2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego
<p>Rynek pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 45 roku życia tworzenie nowych miejsc pracy 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizacja dużego zakładu pracy – ENEA S.A. bliskość Warszawy – zwiększony potencjał inwestycyjny 	3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców 4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości 4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej
<p>Gospodarka i przedsiębiorczość</p> <ul style="list-style-type: none"> potencjał do stworzenia wyspecjalizowanej gałęzi rolnictwa zwiększenia konkurencyjności produktów na rynku 	<ul style="list-style-type: none"> agregacja małych gospodarstw rolnych oraz ich większa automatyzacja istniejące instytucje otoczenia biznesu 	3.1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu 3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe	Potencjały	Cele operacyjne odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby/potencjały
<ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych ▪ tworzenie grup producenckich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokie zainteresowanie wśród firm szkoleniami z Powiatowego Urzędu Pracy ▪ innowacyjność przedsiębiorstw oraz rozwój ekologicznych gospodarstw 	<p>3.3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich</p> <p>3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu</p> <p>4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości</p>
<p>Przestrzeń i środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczenia zanieczyszczeń gazowych ▪ konieczność modernizacji i budowy wałów przeciwpowodziowych ▪ zwiększenie dynamiki powstawania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysoki potencjał do rozwoju turystyki weekendowej ▪ wysoka lesistość ▪ duża powierzchnia obszarów prawnie chronionych ▪ wysokie walory krajobrazowe powiatu ▪ wzrastająca świadomość mieszkańców na temat OZE i wzrost gospodarstw zaopatrzonych w fotowoltaikę 	<p>4.2. Wzrost poziomu zabezpieczeń przeciw klęskom żywiołowym</p> <p>5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kozienickiego</p> <p>5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych</p> <p>5.3. Poprawa ładu przestrzennego w powiecie kozienickim</p>
<p>Infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozbudowa sieci gazowej ▪ zlikwidowanie „białych plam” w dostępie do szerokopasmowego internetu ▪ budowy przeprawy mostowej przez Wisłę ▪ stworzenia spójnej sieci ścieżek rowerowych ▪ zwiększenie znaczenia transportu kolejowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej powiatu ▪ korzystne położenie komunikacyjne – na trasie dwóch dróg krajowych (DK48 i DK79) 	<p>4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości</p> <p>4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej</p> <p>3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu</p>
<p>Mieszkalnictwo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doprowadzenie infrastruktury technicznej do budynków mieszkalnych ▪ zwiększenie gminnych zasobów mieszkań socjalnych ▪ poprawa warunków bytowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ duży dostęp mieszkańców do sieci wodociągowej ▪ dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe 	<p>2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej</p> <p>5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych</p>

Zidentyfikowane potrzeby rozwojowe	Potencjały	Cele operacyjne odpowiadające na zidentyfikowane potrzeby/potencjały
<p>Kultura i turystyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konieczność stworzenia spójnej sieci ścieżek rowerowych ▪ zwiększenie oferty noclegowej i gastronomicznej w powiecie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja wielu wydarzeń kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, oświatowych, integracyjnych ▪ istniejące dziedzictwo kulturalno-historyczne ▪ rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna 	<p>2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w powiecie</p> <p>3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu</p>
<p>Finanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozyskiwanie środków funduszy UE na finansowanie różnych inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnące dochody własne wpływające na coraz lepszą kondycję finansową i większe możliwości rozwojowe gmin i powiatu kozińskiego 	<p>1.6. Wysoka skuteczność działania Starostwa Powiatowego i innych podmiotów</p>

Źródło: opracowanie własne

7.3. WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGICZNE

Najniższym poziomem wdrażania Strategii jest realizacja konkretnych zadań inwestycyjnych wpisujących się w poszczególne kierunki działań. Poniżej znajduje się wykaz priorytetowych zadań inwestycyjnych, który powinien mieć swoje odzwierciedlenie w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Wykaz zadań inwestycyjnych nie stanowi katalogu zamkniętego i może być uzupełniany o dodatkowe pozycje wpisujące się w cele strategiczne i służące wdrażaniu Strategii.

Tabela 4 przedstawia opracowane cele strategiczne oraz bardziej szczegółowe cele operacyjne, a także zadania inwestycyjne, które przypisano każdemu celowi operacyjnemu. Aby móc zrealizować określone zadania inwestycyjne, ważne jest pozyskiwanie na ich realizację środków finansowych. Przy poszczególnych zadaniach inwestycyjnych wpisano potencjalne możliwe źródła finansowania ze środków zewnętrznych. Wśród możliwych źródeł finansowych są:

- Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (projekt) (w skrócie: PO FM 2021-2027),
- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (projekt) (w skrócie: FEnIKS 2021-2027),
- Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (projekt) (w skrócie: FE PW 2021-2027),
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności 2021-2027 (projekt) (w skrócie: KPO 2021-2027),
- Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG), na który składa się w sumie 13 programów (z czego 2 to programy zarządzane przez darczyńców),
- Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZAN,
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 (projekt) (w skrócie: PS WPR 2023-2027)
- Polski Ład¹,
- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie skutków zagrożeń środowiska, Programy szczegółowe: Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach; Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach – finansowanie retencji na wsi) – program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w skrócie: NFOŚiGW),
- Zeroemisyjny system energetyczny, Program: Agroenergia – program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w skrócie: NFOŚiGW),
- Dobra jakość powietrza, Programy: Czyste Powietrze, Budownictwo energooszczędne, SOWA – oświetlenie zewnętrzne – program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w skrócie: NFOŚiGW),
- Program Dostępność Plus – program Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (w skrócie: MFiPR),
- Program Sport dla wszystkich 2021 – program Ministerstwa Sportu (w skrócie: MS),
- Program ERASMUS 2021-2027,
- Program Centra opiekuńczo-mieszkalne 2021 – program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (w skrócie: MRiPS),
- Fundusz Rozwoju Dróg²

Pod uwagę brano te Priorytety Inwestycyjne, w ramach których możliwe jest dofinansowanie działań podejmowanych przez samorządy terytorialne, ich związki oraz instytucje zależne/podległe samorządom terytorialnym. Jako źródła finansowania wskazana jest nazwa programu zgodnie z powyższymi skrótami, następnie Priorytet/Komponent i cel szczegółowy (Csz).

¹ Ze względu na to, iż program Polski Ład w swoich obszarach działań nawiązuje do licznych programów społecznych tworzonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (m.in. Senior+, Maluch+) omawianie niniejszych programów spowodowałoby powielenie informacji.

² Nabór wniosków dla Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2022 zakończył się. Jednakże istnieje możliwość zgłaszania w wniosków w kolejnych latach obowiązywania niniejszej strategii, a w związku z tym fundusz ten może być jednym ze źródeł finansowania.

Tabela 4. Zadania inwestycyjne celów strategicznych wraz z potencjalnym źródłem finansowania

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
1. Wysoki poziom świadczonych usług dla mieszkańców Powiatu	1.1. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzenie warsztatów szkolnych na zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w ZS Nr 1 w Kozienicach (budowa dostępnego dla wszystkich uczniów, budynku warsztatów szkolnych służących praktycznej nauce zawodu wraz z zakupem wyposażenia) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4 (ii) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet VI, Csz 4(f) PO FM 2021-2027 ▪ Edukacja, Fundusze norweskie i EOG ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Fundusz nowoczesnych kompetencji, Polski Ład ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Edukacyjne Pracownie Przyszłości, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostosowanie placówek edukacyjnych do potrzeb wszystkich uczniów poprzez eliminowanie barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, PO FM 2021-2027 ▪ Komponent C, KPO 2021-2027 ▪ Obszar III, Działanie 9, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Obszar III, Działanie 10, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Obszar III, Działanie 11, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Digital Transformation, ERASMUS 2021-2027
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup sprzętu na potrzeby zdalnej edukacji ▪ doposażenie szkół ponadpodstawowych w nowoczesny sprzęt technologii informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, PO FM 2021-2027 ▪ Komponent C, KPO 2021-2027 ▪ Obszar III, Działanie 9, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Digital Transformation, ERASMUS 2021-2027
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja szkoleń dla nauczycieli rozwijające ich kompetencje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet VI, Csz 4(f) PO FM 2021-2027 ▪ Edukacja, Fundusze norweskie i EOG ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Narodowy Edukacyjny Program Wyrównywania Szans po COVID-19, Polski Ład ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Kompetencje cyfrowe, Polski Ład ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Przyjazna i dostępna szkoła dla wszystkich, Polski Ład ▪ Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Oświatowe MBA, Polski Ład ▪ Obszar III, Działanie 14, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa siedziby Specjalnego Ośrodka Szkolno- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(ii) PO FM 2021-2027

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
		<p>Wychowawczego w Kozienicach / Budowa budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. Głowaczowskiej w Kozienicach</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zakładanie żłobków i przedszkoli na wszystkich terenach (uwaga: w ramach tego zadania powiat może przyjąć rolę partnera – zadanie należy do zadań własnych gmin wchodzących w skład powiatu) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład ▪ Program Budownictwo energooszczędne, NFOŚiGW <ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4 (ii) PO FM 2021-2027 (dotyczy przedszkoli) ▪ Priorytet IV, Csz 4 (f) PO FM 2021-2027 (dotyczy przedszkoli) ▪ Komponent A, Csz A4 KPO 2021-2027 (dotyczy żłobków) ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład (dotyczy żłobków) ▪ Rodzina i dom w centrum życia; Program: Żłobek w każdej gminie, Polski Ład (dotyczy żłobków)
	1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ remont szpitala powiatowego umożliwiającego sprawne działanie zapewniające wysoki poziom świadczonych usług, w tym m.in. utworzenie oddziału geriatrycznego i okulistycznego ▪ rozwój i promocja e-usług dla zdrowia poprzez rozbudowę infrastruktury informatycznej ▪ zakup wyposażenia umożliwiającego świadczenie usług z zakresu telemedycyny i e-usług ▪ doposażenie placówek medycznych w infrastrukturę teleinformatyczną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(v) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent D, KPO 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Plan na zdrowie, Program: Fundusz Modernizacji Szpitali i Fundusz Medyczny, Polski Ład ▪ Plan na zdrowie, Program: Rozwój nowoczesnych technologii w służbie zdrowia, Polski Ład ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład ▪ Program Budownictwo energooszczędne, NFOŚiGW ▪ Obszar IV, Działanie 15, Dostępność Plus, MFiPR
	1.3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stworzenie placówki wsparcia dla rodzin mających trudności w 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
	wypełnianiu swoich podstawowych funkcji	wypełnianiu swoich podstawowych funkcji	
	1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa/rozbudowa DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych, w tym osób starszych ▪ likwidacja barier (architektonicznych i barier w komunikowaniu się) w dostępności dla osób niepełnosprawnych w istniejących budynkach w domu pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(v) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet V, Csz 4(k) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet VI, Csz 4.5. FEnIKS 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Plan na zdrowie, Program: Fundusz Modernizacji Szpitali i Fundusz Medyczny, Polski Ład ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład ▪ Plan na zdrowie, Program: Realne wsparcie osób z niepełnosprawnościami, Polski Ład ▪ Program Budownictwo energooszczędne, NFOŚiGW ▪ Obszar I, Działanie 2, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Obszar I, Działanie 2, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Csz 6, Program Centra opiekuńczo-mieszkalne 2021, MRiPS
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa windy dla osób z niepełnosprawnościami lub budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych budynkach użyteczności publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(v) PO FM 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Obszar I, Działanie 2, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup pętli indukcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(v) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent D, Csz D1 KPO 2021-2027 ▪ Priorytet VI, Csz 4.5. FEnIKS 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ stworzenie ogrodu sensorycznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(v) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent D, Csz D1 KPO 2021-2027 ▪ Priorytet VI, Csz 4.5. FEnIKS 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Obszar I, Działanie 2, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakup sprzętu, aparatury medycznej oraz wyposażenia dla SPZZOZ w Kozienicach 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, PO FM 2021-2027 ▪ Komponent D, KPO 2021-2027

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan na zdrowie, Program: Fundusz Modernizacji Szpitali i Fundusz Medyczny, Polski Ład ▪ Plan na zdrowie, Program: Rozwój nowoczesnych technologii w służbie zdrowia, Polski Ład ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzenie mieszkań chronionych, w tym: wspieranych i , treningowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(iii) PO FM 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Obszar: infrastruktura miejska, FIZAN ▪ Złota jesień życia, Program: Specjalne placówki łączące pokolenia, Polski Ład ▪ Obszar I, Działanie 1, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ stworzenie centrum opiekuńczo-mieszkalnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Złota jesień życia, Program: Specjalne placówki łączące pokolenia, Polski Ład ▪ Obszar IV, Działanie 23, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Csz. 3, Program Centra opiekuńczo-mieszkalne 2021, MRiPS ▪ Csz. 4, Program Centra opiekuńczo-mieszkalne 2021, MRiPS ▪ Csz. 6, Program Centra opiekuńczo-mieszkalne 2021, MRiPS
	1.5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej na rzecz osób ▪ potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet VII, Csz 4(k) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet VII, Csz 4(l) PO FM 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Sprawiedliwość, Fundusze norweskie i EOG ▪ Sprawy wewnętrzne, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład ▪ Złota jesień życia, Program: Walka z przemocą domową wobec dzieci i rodziców, Polski Ład ▪ Obszar VI, Działanie 23, Dostępność Plus, MFiPR
	1.6. Wysoka skuteczność działania Starostwa Powiatowego i innych podmiotów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój geoportalu Powiatu Kozienickiego ▪ cykliczne przeprowadzanie modernizacji ewidencji gruntów i budynków ▪ rozbudowa infrastruktury informatycznej (e-usługi) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet 1, Csz 1(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Usługi prawdziwie cyfrowe, Polski Ład ▪ Złota jesień życia, Program: Pomoc IT dla seniora, Polski Ład ▪ Obszar V, Działanie 17, Dostępność Plus, MFiPR

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obszar V, Działanie 19, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Priorytet I, Csz 1(vi) PO FM 2021-2027
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca Starostwa Powiatowego i innych podmiotów ▪ rozpowszechnienie e-usług ▪ rozwój i promocja e-usług publicznych ▪ rozbudowa systemów informatycznych wzmacniających odporność podmiotów publicznych na cyberataki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet I, Csz 1(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent C, Csz C2 KPO 2021-2027 ▪ Komponent D, Csz D1 KPO 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Lokalne centra rozwoju kompetencji cyfrowych, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Cyfrowa gmina, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Walka z cyberprzestępczością, Polski Ład ▪ Obszar V, Działanie 17, Dostępność Plus, MFiPR ▪ Obszar VI, Działanie 20, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ szkolenia dla mieszkańców i pracowników w zakresie e-usług ▪ szkolenia z zakresu umiejętności wdrażania i świadczenia e-usług publicznych dla pracowników jst ▪ szkolenia w zakresie podniesienia kompetencji cyfrowych mieszkańców powiatu kozienickiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet I, Csz 1(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent C, Csz C1 KPO 2021-2027 ▪ Priorytet 4, Csz (v) FE PW 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Złota jesień życia, Program: Pomoc IT dla seniora, Polski Ład ▪ Obszar V, Działanie 19, Dostępność Plus, MFiPR
2. Wysoka atrakcyjność Powiatu	2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie powstania podmiotu ekonomii społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet V, Csz 4(a) PO FM 2021-2027 ▪ Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG ▪ Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN ▪ Obszar VI, Działanie 23, Dostępność Plus, MFiPR
	2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w Powiecie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozbudowa bazy sportowej przy I Liceum Ogólnokształcącym w Kozienicach 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet IV, Csz 4(iii) PO FM 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura sportowa FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie: dostępne usługi społeczne, Polski Ład ▪ Program Budownictwo energooszczędne, NFOŚiGW

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
	2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie podstaw instytucjonalnych i zachęcanie do zwiększania udziału mieszkań na wynajem w zasobie mieszkaniowym 	<ul style="list-style-type: none"> Obszar: infrastruktura miejska FIZAN
3. Wzrost konkurencyjności powiatu kozienickiego	3.1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie terenów inwestycyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> Komponent A, Csz A1 KPO 2021-2027 Obszar: infrastruktura wspierająca biznes, FIZAN
	3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> utworzenie inkubatora przedsiębiorców 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet I, Csz 1(iii) PO FM 2021-2027 Komponent A, Csz A1 KPO 2021-2027 Rozwój lokalny, Fundusze norweskie i EOG Obszar: infrastruktura społeczna, FIZAN Obszar: infrastruktura wspierająca biznes, FIZAN Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, Program: Lokalne „piaskownice regulacyjne”, Polski Ład
	3.3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> wsparcie w wypracowaniu nowych rozwiązań (produktów/usług) w przedsiębiorstwach rolniczych 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet II, Csz 2(iv) PO FM 2021-2027 Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG Przedsiębiorczość i innowacje, Fundusze norweskie i EOG Zeroemisyjny system energetyczny, Program: Agroenergia, NFOŚiGW Polska - nasza ziemia, Program: Uwolnienie rolniczego handlu detalicznego (RHD), Polski Ład Polska - nasza ziemia, Program: Elastyczny PROW dla małych i średnich gospodarstw, Polski Ład Polska - nasza ziemia, Program: Wsparcie lokalnych producentów w eksporcie, Polski Ład Polska - nasza ziemia, Program: Rozwój sieci manufaktur spożywczych, Polski Ład Polska - nasza ziemia, Program: Paszportyzacja polskiej żywności, Polski Ład Obszar VII, Działanie 30, Dostępność Plus, MFiPR Obszar VII, Działanie 31, Dostępność Plus, MFiPR Obszar VII, Działanie 32, Dostępność Plus, MFiPR Obszar VII, Działanie 33, Dostępność Plus, MFiPR

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
	3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu	<ul style="list-style-type: none"> wsparcie w odbudowie MŚP w sektorze rolno-spożywczym po pandemii COVID-19 	<ul style="list-style-type: none"> I 10.9.2. PS WPR 2023-2027 I 10.10. PS WPR 2023-2027 Komponent A, Csz A1 KPO 2021-2027 Uczciwa praca - godna płaca, Program: Wzmocnienie szans rozwojowych mniejszych miejscowości, Polski Ład Polska - nasza ziemia, Program: Fundusz Wzajemnego Gwarantowania Dochodów dla rolników, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> wydzielenie i urządzenie miejsc typu turystyczno-wypoczynkowego 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet IV, Csz 4(vi) PO FM 2021-2027 Priorytet VII, Csz 4.6. FEnIKS 2021-2027 Kultura, Fundusze norweskie i EOG Obszar: infrastruktura miejska FIZAN Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład Obszar VI, Działanie 25, Dostępność Plus, MFiPR Obszar VI, Działanie 26, Dostępność Plus, MFiPR Program Sport dla Wszystkich, MS
		<ul style="list-style-type: none"> budowa ścieżek rowerowych i łączenie ich w szlaki wojewódzkie i ogólnopolskie, wraz z budową infrastruktury towarzyszącej 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet II, Csz 2(viii) PO FM 2021-2027 Priorytet 2, Csz (viii) FE PW 2021-2027 Obszar: infrastruktura sportowa FIZAN Obszar: infrastruktura miejska FIZAN Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład
4. Wzrost dostępności powiatu kozienickiego	4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> Budowa mostu na rzece Wiśle pomiędzy m. Antoniówka Świerżowska a m. Świerże Górne wraz z drogami dojazdowymi 	<ul style="list-style-type: none"> Obszar: infrastruktura drogowa, FIZAN Dekada rozwoju, Zadanie 1, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> Budowa kolei w Kozienicach 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet III, PO FM 2021-2027 Priorytet III PW 2021-2027 Komponent E, KPO 2021-2027 Obszar: kolejowe przewozy regionalne, FIZAN Dekada rozwoju, Zadanie 2, Polski Ład Obszar II, Działanie 4, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> budowa/rozbudowa/remont dróg powiatowych, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach 	<ul style="list-style-type: none"> Priorytet III, Csz 3(ii) PO FM 2021-2027 Priorytet II, Csz 2(viii) PO FM 2021-2027 Priorytet 2, Csz (viii) FE PW 2021-2027 Priorytet III, Csz 2.8. FEnIKS 2021-2027 Priorytet IV, Csz 3.1. FEnIKS 2021-2027

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet V, Csz 3.1. FEnIKS 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura drogowa, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 1, Polski Ład ▪ Fundusz Rozwoju Dróg
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie budowy obwodnicy Kozienic 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet III, Csz 3(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet II, Csz 2(viii) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet 2, Csz (viii) FE PW 2021-2027 ▪ Priorytet 3, Csz (iii) FE PW 2021-2027 ▪ Priorytet III, Csz 2.8. FEnIKS 2021-2027 ▪ Priorytet V, Csz 3.2. FEnIKS 2021-2027 ▪ Komponent E, Csz E2 KPO 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura drogowa, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 1, Polski Ład
	4.2. Wzrost poziomu zabezpieczeń przeciw klęskom żywiołowym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnienie ciągłości pracy urzędu na wypadek przerwania dostaw energii elektrycznej – utworzenie systemu awaryjnego zasilania na wypadek klęsk żywiołowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet 2, Csz (iv) FE PW 2021-2027 ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększanie ochrony przeciwpowodziowej i ograniczanie skutków suszy, realizacja działań prowadzących do zwiększenia retencjonowania wód opadowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, Csz (iv) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet 2, Csz (iv) FE PW 2021-2027 ▪ Priorytet II, Csz 2.4. FEnIKS 2021-2027 ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie skutków zagrożeń środowiska, NFOŚiGW
	4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa/rozbudowa infrastruktury informatycznej (e-usługi) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet I, Csz 1(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent C, Csz C1 KPO 2021-2027 ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Program Usługi prawdziwie cyfrowe, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Cyfrowa gmina, Polski Ład ▪ Obszar VI, Działanie 20, Dostępność Plus, MFiPR
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, Csz 1(v) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent A, Csz A3 KPO 2021-2027

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komponent C, Csz C1 KPO 2021-2027 ▪ Obszar: infrastruktura miejska, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 4, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Cała Polska w zasięgu, Polski Ład ▪ Cyber Poland 2025, Program: Cyber Poland 2025, Program: Cała Polska w zasięgu, Polski Ład
5. Utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych obszaru powiatu kozińskiego	5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kozińskiego		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG ▪ Program Edukacja ekologiczna, NFOŚiGW ▪ Environment and fight against climate change; ERASMUS 2021-2027
	5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój i budowa sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, Csz 2(v) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent B, Csz B3 KPO 2021-2027 ▪ Obszar: wodociągi i kanalizacja, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 5, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa i rozbudowa instalacji/jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł odnawialnych wraz z infrastrukturą powiązaną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, Csz 2(ii) PO FM 2021-2027 ▪ Komponent B, Csz B2 KPO 2021-2027 ▪ Priorytet 2, Csz (iii) FE PW 2021-2027 ▪ Priorytet II, Csz 2.2. FEnIKS 2021-2027 ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 5, Polski Ład ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 6, Polski Ład ▪ Czysta energia, czyste powietrze, Program: Czyste powietrze, Polski Ład ▪ Czysta energia, czyste powietrze, Program: Energia słoneczna na każdą kieszeń, Polski Ład ▪ Program Czyste Powietrze, NFOŚiGW ▪ Program SOWA – oświetlenie zewnętrzne, NFOŚiGW
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet I, FEnIKS 2021-2027 ▪ Priorytet II PW 2021-2027 ▪ Komponent B, KPO 2021-2027 ▪ Obszar: sektor ciepłowniczy, FIZAN ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład 	

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadania inwestycyjne	Potencjalne źródła finansowania
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Czysta energia, czyste powietrze, Program: Czyste powietrze, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ instalacja urządzeń OZE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet II, PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet II, FEnIKS 2021-2027 ▪ Komponent B, KPO 2021-2027 ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 6, Polski Ład ▪ Czysta energia, czyste powietrze, Program: Energia słoneczna na każdą kieszeń. Polski Ład
	5.3. Poprawa ładu przestrzennego w powiecie kozienickim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rewitalizacja obszarów zdegradowanych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priorytet VIII, Csz 5 (i) PO FM 2021-2027 ▪ Priorytet VIII, Csz 5 (ii) PO FM 2021-2027 ▪ Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, Fundusze norweskie i EOG ▪ Kultura, Fundusze norweskie i EOG ▪ Dekada rozwoju, Zadanie 3, Polski Ład
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowanie i uchwalanie planów miejscowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komponent A, Csz A1 KPO 2021-2027

Źródło: Opracowanie własne

8. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO

Za najważniejszy dokument strategiczny na poziomie powiatowym uważa się strategię rozwoju powiatu – w tym wypadku jest to Strategia Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030. Celem strategii jest zaprezentowanie długookresowych założeń, które stworzą pole do określenia działań. Realizacja owych działań (celów strategicznych, operacyjnych) jest podstawą tego, by region się rozwijał.

Aby strategia była w stu procentach wykonalna, ważne jest przyjęcie podstawowych założeń odnośnie sposobu wdrażania dokumentu. Powinny być one uwzględnione w ramach wszystkich działań, które będą podejmowane w ramach realizacji strategii.

Zarządzenie realizacją Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030 będzie skuteczne, jeśli będzie opierała się na następujących zasadach:

- realizacja działań zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju łączącego w sobie ochronę środowiska, zwrócenie uwagi na potrzeby społeczne i zapewnienie rozwoju gospodarczego,
- współpraca z jednostkami samorządowymi i innymi podmiotami w otoczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
- uspołecznianie wdrażania Strategii – angażowanie mieszkańców w podejmowane działania, informowanie mieszkańców i konsultowanie działań strategicznych z nimi,
- monitoring i ewaluacja prowadzonych działań za pośrednictwem określonych w Strategii wskaźników.

Zarządzanie realizacją strategii to proces ciągły, ważny na każdym etapie wdrażania dokumentu. Niezwykle istotne w tym aspekcie jest obeznanie w kwestiach prawnych i gospodarczych, a także stałe śledzenie zmian, które w tych tematach mogą zachodzić. Niemniej ważne jest bycie elastycznym w stosunku do zmieniających się uwarunkowań panujących na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim, europejskim czy światowym.

W zarządzaniu realizacją Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030, priorytetem jest szeroko rozumiana współpraca. Powinna być ona kierowana w stosunku do wszelkich aktywnych podmiotów, grup, jak i pojedynczych osób obecnych na terenie powiatu kozienickiego. W swoje działania powiat kozienicki powinien angażować zarówno aktorów politycznych, jak i pozapolitycznych. Wśród uczestników pierwszej grupy powinni się znaleźć przedstawiciele jednostek samorządowych, jak i inne podmioty ze szczebla regionalnego, krajowego czy międzynarodowego. Jeśli chodzi o pozapolityczne grupy zainteresowanych, to wśród nich należy uwzględnić wszelkie grupy aktywne społecznie, a także przedstawicieli różnych branż obecnych na terenie powiatu, które są ważnym elementem rozwoju tego regionu.

8.1. PODMIOTY ZARZĄDZAJĄCE REALIZACJĄ STRATEGII ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO

Aby realizacja założeń strategii była na jak najwyższym poziomie, istotne jest, aby w ten proces zaangażowały się i współpracowały ze sobą różne podmioty obecne w powiecie. Niemniej jednak należy pamiętać, iż ostateczne zdanie, o tym, w jaki sposób strategia będzie realizowana, zależy od władz. Ważne jest, aby władza ta pamiętała o komunikacji z innymi podmiotami i w ostatecznych decyzjach uwzględniała ich opinie.

Strukturę systemu zarządzania realizacją Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030 tworzą:

- Władze samorządowe – Rada Powiatu w Kozienicach, Zarząd Powiatu w Kozienicach, Starosta Powiatu Kozienickiego,
- komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Kozienicach i jednostki organizacyjne powiatu kozienickiego – realizujące poszczególne kierunki interwencji i monitorujące ich wdrożenie,
- zespół przygotowujący Raport o stanie powiatu, który będzie powiązany z prowadzoną sprawozdawczością w ramach monitoringu.

8.2. OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW W PRZYGOTOWANIE DOKUMENTU STRATEGICZNEGO I JEGO WDROŻENIE

Na poziomie przygotowania, jak i wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Koziennickiego na lata 2020 – 2030 istotne jest konkretne określenie partnerów, którzy będą brali czynny udział w tych pracach. Do prac nad przygotowaniem dokumentu zostały zaproszone wszystkie samorządy gminne z powiatu koziennickiego, których przedstawiciele wzięli udział w warsztatach diagnostyczno-strategicznych. Ponadto Strategia została poddana konsultacjom społecznym, do udziału w których zostały zaproszone wszystkie podmioty zainteresowane wspólnym wdrażaniem Strategii. W Tabeli 5 zaprezentowano, kto jest dedykowaną jednostką realizującą konkretny cel operacyjny niniejszej strategii.

Tabela 5. Jednostki realizujące i partnerzy działań w ramach celów operacyjnych

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
1. Wysoki poziom świadczonych usług dla mieszkańców Powiatu	1.1. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja placówek oświatowych i doposażenie pracowni tematycznych oraz warsztatów zajęciowych. Poprawa warunków nauczania poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne. ▪ Wsparcie działań w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online ▪ Rozwój infrastruktury edukacyjnej służącej praktycznej nauce zawodu oraz edukacji ogólnej ▪ Rozwój szkolnej infrastruktury sportowej ▪ Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego odpowiadającego na wyzwania współczesnej gospodarki, w tym rozwój nowych profili nauczania ▪ Wsparcie rozwoju kształcenia specjalnego (w tym edukacji włączającej), rozwój bazy dydaktycznej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego 	<p>Wydział Zdrowia, Edukacji i Sportu Starostwa Powiatowego w Koziennicach,</p> <p>Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu</p> <p>szkoły zlokalizowane na terenie powiatu</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Koziennicach, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy</p>

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostosowanie placówek edukacyjnych do realizacji kształcenia wszystkich uczniów, w tym uczniów z niepełnosprawnościami ▪ Podniesienie jakości edukacji, obejmujące rozwój kompetencji kluczowych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ▪ Rozwój programów wymiany międzynarodowej wśród uczniów ▪ Zwiększenie współpracy między szkołami a przedsiębiorcami ▪ Realizacja działań z zakresu rozwoju doradztwa zawodowego dla uczniów ▪ Rozwój kadry nauczycielskiej poprzez udział w szkoleniach, studiach ▪ Zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego w placówkach oświatowych ▪ Zwiększenie dostępu do e-usług edukacyjnych w placówkach oświatowych szczególnie na obszarach wiejskich 		
	1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja programów profilaktycznych, prowadzenie edukacji prozdrowotnej ▪ Rozszerzenie usług diagnostycznych ▪ Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności POZ na terenie powiatu ▪ Zapewnienie wsparcia dla osób chorych psychicznie 	<p>Wydział Zdrowia, Edukacji i Sportu Starostwa Powiatowego w Koźienicach</p> <p>Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Koźienicach</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koźienicach

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa kondycji i efektywności działania szpitala powiatowego ▪ Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów i usług rehabilitacyjnych, w szczególności na obszarach wiejskich ▪ Rozszerzenie zakresu opieki senioralnej o utworzenie oddziału geriatrycznego w szpitalu powiatowym ▪ Rozszerzenie bazy łóżkowej Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego ▪ Rozwój opieki długoterminowej ▪ Poprawa jakości obsługi pacjenta 		
	1.3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kozienickim ▪ Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi ▪ Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej ▪ Utrzymanie wysokich standardów świadczonych usług w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach	Dom Pomocy Społecznej w Kozienicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kozienicach, Placówka Specjalizacyjna „PANDA” w Kozienicach, animatorzy społeczni, placówki opiekuńczo-wychowawcze, szkoły
	1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja Powiatowego Programu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Powiecie Kozienickim w latach 2021 - 2027 ▪ Prowadzenie monitoringu dotyczącego potrzeb osób objętych wsparciem i upowszechnianie informacji w tym zakresie ▪ Udzielanie poradnictwa specjalistycznego 	Dom Pomocy Społecznej w Kozienicach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu	Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Warsztat Terapii Zajęciowej

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promowanie powstawania placówek pobytu dziennego i całodobowego dla osób potrzebujących wsparcia ▪ Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół oraz przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ▪ Realizowanie programów zwiększających aktywność społeczną osób starszych i z niepełnosprawnościami ▪ Dostosowanie i utrzymanie odpowiedniej infrastruktury technicznej domu pomocy społecznej dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług dla osób z niepełnosprawnością 		w Przewozie, Dzienny Dom Seniora, Hospicjum, szkoły na terenie powiatu, organizacje pozarządowe
	1.5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kozienickim ▪ Współpraca i koordynacja działań między przedstawicielami różnych podmiotów/jednostek zajmujących się problemem przemocy ▪ Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą i uzależnieniami ▪ Wsparcie i ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie i uzależnieniami ▪ Zapewnienie miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach Komenda Powiatowa Policji w Kozienicach	Dom Pomocy Społecznej w Kozienicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kozienicach, Placówka Specjalizacyjna „PANDA” w Kozienicach, placówki opiekuńczo – wychowawcze, szkoły, jednostki i podmioty kulturalno-oświatowe, ośrodki pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe na terenie powiatu

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<p>potrzebujących schronienia w związku z występującą przemocą w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom ▪ Upowszechnianie informacji o możliwościach i formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą i uzależnieniami 		
	1.6. Wysoka skuteczność działania Starostwa Powiatowego i innych podmiotów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój e-usług i upowszechnienie stosowania e-usług wśród mieszkańców ▪ Wzmocnienie wykorzystania przez administrację publiczną potencjału rozwiązań informatycznych w obszarze e-usług oraz rozwój publicznie dostępnych baz danych ▪ Zapewnienie obywatelom i przedsiębiorcom szybkich i wygodnych e-usług ze strony administracji publicznej ▪ Działania ukierunkowane na rozwój kadr, szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne (polityka szkoleniowa i płacowa) – podnoszenie standardów świadczonych usług ▪ Poprawa warunków pracy ▪ Wysoka skuteczność pozyskiwania funduszy zewnętrznych ▪ Rozwój współpracy międzynarodowej samorządu 	Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości, Wydział Organizacyjny i Kadr, Stanowisko Wieloosobowe ds. Funduszy Europejskich i Rozwoju Powiatu Kozienickiego,	administracja rządowa właściwa w sprawach geodezji i kartografii, inne samorządy, Policja

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utrzymanie wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie edukacji konsumentów poprzez nawiązanie współpracy z gminami i organizowanie w nich szkoleń dla konsumentów, - Zwiększenie współpracy z przedsiębiorcami w kierunku ich edukacji w obszarze praw ale i obowiązków konsumentów i przedsiębiorców, - Współpracę ze szkołami w zakresie edukacji konsumenckiej uczniów, - Zwiększenie współpracy z lokalnymi mediami w kierunku edukacji konsumenckiej, - Stałą współpracę z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Kozienicach w zakresie podnoszenia wiedzy i świadomości konsumenckiej seniorów. - Współpracę z policją w ochronie konsumentów i ich edukacji. 		
2. Wysoka atrakcyjność Powiatu	2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków dla skutecznego działania organizacji pozarządowych ▪ Realizowanie projektów skierowanych do młodzieży nastawionych na promowanie postaw prospołecznych i przedsiębiorczych 	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w	doradcy zawodowi, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kluby, Instytucje Otoczenia Biznesu, Lokalne Grupy

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie działań integrujących, zwiększających aktywność społeczną 	Kozienicach, Powiatowy Urząd Pracy, PCPR, Wydział Zdrowia, Edukacji i Sportu	Działania, OSP, szkoły i inne jednostki oświatowe oraz instytucje kultury na terenie powiatu
	2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w Powiecie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja i zapewnienie dostępności do obiektów kulturalnych zlokalizowanych na terenie powiatu (w zakresie architektury i oferty, w tym z wykorzystaniem nowych technologii) dla wszystkich grup społecznych ▪ Rozwój i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej ▪ Organizacja wydarzeń kulturalnych, turystycznych i sportowych oraz wspieranie realizacji projektów kulturalnych przez grupy/podmioty działające na terenie powiatu ▪ Wspieranie rozwoju edukacji kulturalnej i artystycznej ▪ Kształtowanie tożsamości kulturowej i promowanie dziedzictwa kulturowego 	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu, Wydział Promocji i Kultury Starostwa Powiatowego w Kozienicach, szkoły z terenu powiatu, Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu Kozienickiego	kluby i stowarzyszenia działające ww. zakresie, inne grupy i podmioty działające na terenie powiatu kozienickiego (np. grupy artystyczne), biblioteka powiatowa, instytucje kultury i sportu na terenie powiatu, OSP
	2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie w zakresie pozyskiwania terenów pod budownictwo mieszkaniowe ▪ Promowanie i wspieranie inicjatyw budownictwa społecznego ▪ Inicjowanie działań na rzecz tworzenia polityki mieszkaniowej w powiecie 	Wydział Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Kozienicach	spółdzielnie mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
3. Wzrost konkurencyjności powiatu kozienickiego	3.1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wspieranie tworzenia terenów inwestycyjnych w powiecie ▪ Zapewnienie wysokiego poziomu obsługi inwestorów i dobrego dostępu do informacji ▪ Wykorzystywanie skutecznych metod promocji ▪ Prowadzenie spójnej promocji terenów inwestycyjnych 	Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu Kozienickiego, Wydział Promocji i Kultury	Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości, przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu
	3.2. Atrakcyjne warunki do rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie programów aktywizacyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych na rynku pracy ▪ Wspieranie tworzenia kadr atrakcyjnych na rynku pracy (szkolenia, programy przekwalifikowania osób, współpraca z biznesem w zakresie edukacji dostosowanej do ich potrzeb, programy stażowe i praktyki) ▪ Rozwój usług doradztwa zawodowego ▪ Wspieranie mieszkańców w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej ▪ Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej – tworzenie przestrzeni do pracy/inkubatory dla przedsiębiorczych ▪ Pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój i prowadzenie działalności gospodarczej 	Powiatowy Urząd Pracy	przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu: Lokalna Grupa Działania „Puszcza Kozienicka”, Cech Rzemiosł Różnych i Małych Przedsiębiorców w Kozienicach, Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”, Centrum Handlowo-Usługowego i Lokalnej Strefy Biznesu „Bernacik”, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Punkty Konsultacyjno-Doradcze

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój i profesjonalizacja usług otoczenia biznesu 		
	3.3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych – głównie w przemyśle rolno-spożywczym ▪ Wspieranie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy ▪ Wspieranie określonych kierunków produkcji rolniczej i tworzenie sieci współpracy w tym zakresie ▪ Wspieranie rozwoju oferty agroturystycznej 	Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kozienicach	LGD „Puszcza Kozienicka”, stowarzyszenia działające na rzecz rozwoju obszarów wiejskich na terenie powiatu kozienickiego
	3.4. Wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój spójnej sieci szlaków pieszych, rowerowych, konnych i wodnych oraz tras narciarstwa biegowego ▪ Wspieranie tworzenia turystycznych szlaków tematycznych, lokalnych produktów oraz usług turystycznych ▪ Prowadzenie spójnej promocji oraz informacji turystycznej w powiecie ▪ Poprawa dostępności obiektów zabytkowych i miejsc związanych z dziedzictwem kulturowo-historycznym ▪ Inicjowanie działań związanych ze wsparciem właścicieli obiektów zabytkowych i o wartości historyczno-kulturowej w pozyskaniu środków na działania renowacyjne ▪ Wsparcie rozwoju działalności uzdrowiskowej i letniskowej w powiecie 	Wydział Promocji i Kultury Starostwa Powiatowego w Kozienicach Zarząd Dróg Powiatowych	podmioty gospodarcze związane z turystyką (np. właściciele obiektów noclegowych, przewodnicy turystyczni), Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna, Lokalna Grupa Działania „Puszcza Kozienicka”, Kozienickie Centrum Rekreacji i Sportu, Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz rozwoju oferty noclegowej w powiecie 		
4. Wzrost dostępności powiatu kozienickiego	4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg powiatowych celem uzyskania odpowiednich standardów ▪ Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego ▪ Rozwój publicznego transportu zbiorowego (drogowego i szynowego) ▪ Wzrost poziomu wykorzystania transportu niskoemisyjnego i bezemisyjnego ▪ Działania na rzecz budowy mostu przez Wisłę wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi ▪ Zwiększenie dostępności transportowej służącej poprawie atrakcyjności lokalnego rynku pracy i terenów inwestycyjnych ▪ Wykorzystanie programów wsparcia rozwoju elektromobilności ▪ Wspieranie działań na rzecz budowy obwodnicy Kozienic 	Zarząd Dróg Powiatowych w Kozienicach	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, inni zarządcy dróg, gminy powiatu kozienickiego, Polskie Koleje Państwowe
	4.2. Wzrost poziomu zabezpieczeń przeciw klęskom żywiołowym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój i modernizacja systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych wzdłuż głównych rzek w powiecie ▪ Rozwój systemu powiadomień o zagrożeniach klęskami żywiołowymi ▪ Działania na rzecz wyposażenia i utrzymania wysokiego poziomu funkcjonowania jednostek ratowniczych 	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Kozienicach	jednostki odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe na poziomie gmin i województwa, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, Komenda

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
				Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
	4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej	<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie działań umożliwiających rozwój infrastruktury szerokopasmowej Rozwój Internetu bezprzewodowego wysokiej jakości Rozwój infrastruktury i dostępności do telefonii komórkowej 	Wydział Organizacyjny i Kadr, Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości	operatorzy sieci komórkowych
5. Utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych obszaru powiatu kozienickiego	5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kozienickiego	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie działań edukacyjnych dla wszystkich grup społecznych Promowanie walorów przyrodniczych powiatu i ich wartości Wspieranie działań na rzecz promowania podłączania się do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej oraz gazowej Promowanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii 	Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu, jednostki organizacyjne powiatu, samorządy gminne	organizacje pozarządowe, stowarzyszenia działające na rzecz ekologii działające na terenie Powiatu Kozienickiego
	5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie programów ograniczających zjawisko niskiej emisji Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej Wspieranie programów małej retencji, zapobieganie suszy i łagodzenie jej skutków Działania na rzecz rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej i budowy przydomowych oczyszczalni ścieków Wspieranie działań retencji przydomowej, w tym z wód opadowych 	Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kozienicach	organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia działające na rzecz ekologii i adaptacji do zmian klimatycznych na terenie Powiatu Kozienickiego

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Dedykowane jednostki realizujące	Partnerzy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój sieci monitoringu zanieczyszczeń środowiska naturalnego ▪ Wspieranie spójnego systemu gospodarowania odpadami, dążenie do obiegu zamkniętego 		
	5.3. Poprawa ładu przestrzennego w powiecie kozienickim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania na rzecz ochrony zwartych kompleksów gleb wysokiej klasy ▪ Działania na rzecz ochrony i kształtowania krajobrazu ▪ Wprowadzenie zasad gospodarowania przestrzenią z poszanowaniem potrzeb ochrony środowiska ▪ Wspieranie ochrony obszarów cennych przyrodniczo (w tym prawnie chronionych) i przeciwdziałanie ich defragmentacji ▪ Wspieranie działań rewitalizacji w mieście i na obszarach wiejskich 	Wydział Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Kozienicach, samorządy gminne	Stanowisko Wieloosobowe ds. Funduszy Europejskich i Rozwoju Powiatu Kozienickiego,

Źródło: opracowanie własne

8.3. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU POWIATU KOZIENICKIEGO

Aby zadania określone w strategii były, w jak najwyższym stopniu realizowane, należy nakreślić konkretne sposoby monitorowania stopnia wdrażania strategii. Do tego celu służy monitoring. Jest to najlepszy sposób na kontrolowanie stopnia realizacji, a równocześnie pomaga w zachowaniu stałego działania w danym obszarze ujętym w strategii. Proces monitoringu polega na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu jakościowych i ilościowych informacji na dany temat – w zależności od tego, czego dotyczy dane działanie dane mogą być różne. Najważniejsze jest to, aby odpowiadały one na kwestie ujęte w danym celu operacyjnym. Monitoring to sposób oceny tego, czy dany cel określony w strategii jest faktycznie realizowany.

Sprawozdawczość prowadzona na potrzeby monitoringu, ewaluacji i ewentualnej aktualizacji strategii realizowana będzie, co do zasady, w okresach rocznych. Zostanie ona skoordynowana z nałożonym na powiaty, zgodnie z dyspozycją art. 30a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie powiatu. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, czy uchwał.

Jednocześnie, aby umożliwić porównanie realizacji celów w poszczególnych latach zakłada się monitorowanie wskaźników wyznaczonych dla poszczególnych celów operacyjnych:

Tabela 6. Wskaźniki monitoringu dla poszczególnych celów operacyjnych

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
1. Wysoki poziom świadczonych usług dla mieszkańców powiatu	1.1. Utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług edukacyjnych	Liczba zawartych porozumień między szkołami a przedsiębiorcami			Szkoły na terenie powiatu kozienickiego	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie
		Liczba nauczycieli biorących udział w szkoleniach rozwijających ich kompetencje			Szkoły na terenie powiatu kozienickiego	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie
		Średnia zdawalność egzaminów maturalnych	86% (szkoły publiczne i niepubliczne; 2021 r.)		OKE w Warszawie	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie
	1.2. Wzrost jakości i dostępności do świadczonych usług zdrowotnych	Łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	48,5		Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki, Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie
		Liczba lekarzy specjalistów przypadająca na 10 tys. mieszkańców	44,0 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
	1.3. Rozwój systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji	Liczba rodzin z problemami wychowawczo-opiekuńczymi korzystająca ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego	214 (2019 r.)		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie
	1.4. Wspieranie osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych	Liczba nowych mieszkań chronionych i treningowych			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach Starostwo Powiatowe w Kozienicach	Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu
		Liczba miejsc całodobowych i dziennych form wsparcia			ośrodki pomocy społecznej zlokalizowane na terenie powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu w Starostwie

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
	1.5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom	Liczba realizowanych programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach
		Liczba rodzin objętych pomocą ze względu na zjawisko przemocy w rodzinie, przestępczości oraz uzależnienia	146		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, Policja	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach
	1.6. Wysoka skuteczność działania Starostwa Powiatowego i innych podmiotów	Liczba e-usług dostępnych w Starostwie Powiatowym			Starostwo Powiatowe w Kozienicach	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich
2. Wysoka atrakcyjność Powiatu	2.1. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego	Liczba programów i projektów społecznych zrealizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi			Starostwo Powiatowe w Kozienicach	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich
		Liczba stowarzyszeń w powiecie na 1000 mieszkańców	0,54 (stowarzyszen		Starostwo Powiatowe w Kozienicach	Wydział Bezpieczeństwa, Spraw

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
			ia zwykłe; 2020 r.)			Społecznych i Obywatelskich
	2.2. Rozwój oferty sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej w Powiecie	Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w budżecie powiatu	0,1%		GUS BDL/Starostwo Powiatowe	Wydział Budżetowo-Finansowy
		Liczba osób biorąca udział w wydarzeniach kulturalnych	9 640 (uczestnicy imprez ogółem; 2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Promocji i Kultury
	2.3. Wspieranie prowadzenia skutecznej polityki mieszkaniowej	Liczba nowo powstałych budynków mieszkalnych w powiecie na 1000 ludności	3,6 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Budownictwa i Architektury
3. Wzrost konkurencyjności powiatu kozienickiego	3.1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych w powiecie (w ha)	114,8456 ha (2012 r.)		Starostwo Powiatowe w Kozienicach	Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu i Spraw Gospodarczych
		Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca	6 152 zł (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Budżetowo-Finansowy
		Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej występujące na terenie powiatu	452 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu i

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
						Spraw Gospodarczych
	3.2. Atrakcyjne warunki rozwoju aktywności gospodarczej mieszkańców do	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	43,4 (2020 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS/Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowy Urząd Pracy
		Liczba nowo powstałych instytucji otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej	88,5		Bank Danych Lokalnych GUS	Powiatowy Urząd Pracy/Wydział Gospodarki Mieniem Powiatu i Spraw Gospodarczych
	3.3. Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich	Liczba certyfikowanych produktów regionalnych			Starostwo Powiatowe w Koźienicach	Wydział Promocji i Kultury
		Długość szlaków pieszych i rowerowych, konnych i wodnych oraz tras narciarstwa biegowego	31,8 km (ścieżki rowerowe, pieszko-rowerowe)		Bank Danych Lokalnych GUS/Starostwo Powiatowe w Koźienicach	Wydział Promocji i Kultury
		Liczba obiektów noclegowych w powiecie	10 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Promocji i Kultury

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
		Liczba turystów korzystająca z noclegów na 1000 osób w powiecie	291,19 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Promocji i Kultury
4. Wzrost dostępności powiatu kozienickiego	4.1. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu kozienickiego i jego miejscowości	Liczba kilometrów dróg budowanych i modernizowanych w danym roku na terenie powiatu	70,2% ³ (2020 r.)		Zarząd Dróg Powiatowych w Kozienicach	Wydział Budownictwa i Architektury
		Liczba sprzedanych biletów w transporcie publicznym			przewoźnicy	Wydział Komunikacji i Transportu
		Udział transportu niskoemisyjnego i bez emisyjnego w ogólnym transporcie indywidualnym i zbiorowym			przewoźnicy	Wydział Komunikacji i Transportu
	4.2. Wzrost poziomu zabezpieczeń przeciw klęskom żywiołowym	Udział zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych w ogólnej długości na terenie powiatu			odpowiednie jednostki PGW WP	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich
	4.3. Poprawa dostępności do sieci teleinformatycznej	Powierzchnia obszarów bez dostępu do szerokopasmowego internetu			Urząd Komunikacji Elektronicznej	Stanowisko Wieloosobowe ds. Bezpieczeństwa, Spraw Społecznych i Obywatelskich

³ Stan realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego do roku 2020

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźniki monitoringu	Wartość bazowa	Wartość dla badanego roku	Źródło danych	Podmiot monitorujący
5. Utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych obszaru powiatu kozienickiego	5.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kozienickiego	Udział odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny w relacji do ogółu odpadów	33,8 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
	5.2. Efektywna ochrona środowiska i wspieranie adaptacji do zmian klimatycznych	Odsetek ludności korzystającej z wodociągów w ogóle ludności [%] Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogóle ludności [%]	84,2 (2019 r.) 61,9 (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
	5.3. Poprawa ładu przestrzennego w powiecie kozienickim	Powierzchnia obszaru powiatu objęta planami zagospodarowania przestrzennego	7,84% (2019 r.)		Bank Danych Lokalnych GUS	Wydział Budownictwa i Architektury

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym istotnym aspektem jest ewaluacja – określa ona efekty oraz zasadność wykonanego wcześniej monitoringu.

Ewaluacja może zostać przeprowadzona przed, w trakcie i po zakończeniu realizacji działań w ramach Strategii:

Jeśli chodzi o ewaluację, mamy do czynienia z dwoma jej rodzajami:

- 1) **ewaluacja ex-ante** – jest to proces realizowany przed uchwaleniem Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego, celem tej ewaluacji jest określenie czy określone cele i kierunki działań są uzasadnione w kontekście zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i czy zakładane rezultaty są realne do osiągnięcia.
- 2) **ewaluacja on-gong (bieżąca)** – narzędzie monitorowania Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego, które będzie powiązane z Raportem o stanie powiatu opracowywanym co roku. Celem ewaluacji bieżącej jest przede wszystkim stałe monitorowanie tego, w jaki sposób strategia jest realizowana. Z takiego dokumentu można będzie się dowiedzieć, na jakim etapie są realizacje konkretnych celów operacyjnych, a również możliwe jest przedstawienie ewentualnych zmian w kwestii wykonywania danych działań ze względu na obecną sytuację, zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne. Ten rodzaj ewaluacji będzie przygotowywany przez zespół wyznaczony do opracowania Raportu o stanie powiatu⁴. Jednakże ocena stopnia realizacji działań będzie powstawała we współpracy z jednostkami realizującymi konkretny cel operacyjny.

W wyniku prowadzonego monitoringu i ewaluacji bieżącej może wystąpić konieczność zaktualizowania Strategii. Zapewnienie możliwości aktualizacji dokumentu jest istotne z punktu widzenia zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, których nie da się przewidzieć na etapie opracowywania dokumentu. Ponadto część celów może ulec dezaktualizacji, jeśli zostaną już zrealizowane. Potrzeba aktualizacji powinna być wynikiem prowadzonego monitoringu w związku z tym, zakłada się, że konieczność aktualizacji zostanie zgłoszona przez zespół opracowujący Raport o stanie powiatu. Kolejnym krokiem będzie podjęcie uchwały przez Zarząd dotyczącej zaktualizowania dokumentu Strategii. Aktualizacja może obejmować zarówno część diagnostyczną – uaktualnienie zawartych tam danych jak również strategiczną wskazując na konieczne zmiany w zakresie proponowanych celów operacyjnych i strategicznych. Dokument po zmianach powinien zostać poddany konsultacjom społecznym, tak aby umożliwić szerokie włączenie strony społecznej w ten proces.

- 3) **ewaluacja ex-post** – jest wykonywana po zakończeniu obowiązywania Strategii Rozwoju Powiatu Kozienickiego na lata 2021-2030. Ponadto ten rodzaj ewaluacji uwzględnia analizy danych dotyczące zakresu oraz trwałości oddziaływania programu, jakim jest strategia. W ewaluacji ex-post ukazana jest ocena tego, w jakim stopniu, na przestrzeni całego okresu obowiązywania dokumentu strategicznego, udało się spełnić wytyczne cele. Na ewaluację tę składa się, m.in. wykaz zrealizowanych działań, analiza efektywności wydatkowania środków finansowych. Ten rodzaj ewaluacji będzie przygotowywany przez zespół opracowujący raport o stanie powiatu oraz Wydział Finansowy, który odpowiada za przygotowanie i przekazanie Zarządowi i Radzie Powiatu informacji i zrealizowanych inwestycjach i wydatkach bieżących oraz przedstawia sprawozdanie z wykonaniu budżetu.

---

⁴ Zgodnie z Zarządzeniem nr 8/2021 Starosty Powiatu Kozienickiego z dnia 8 kwietnia 2021 r.

9. SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Tabela 1. Powierzchnia gmin w powiecie kozienickim	7
Tabela 2. Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań	24
Tabela 3. Zintegrowane podejście do realizacji potrzeb rozwojowych i wykorzystania potencjałów	30
Tabela 4. Zadania inwestycyjne celów strategicznych wraz z potencjalnym źródłem finansowania	36
Tabela 5. Jednostki realizujące i partnerzy działań w ramach celów operacyjnych.....	48
Tabela 6. Wskaźniki monitoringu dla poszczególnych celów operacyjnych	61
Rysunek 1. Położenie gmin wchodzących w skład powiatu kozienickiego.....	7
Rysunek 2. Mapa funkcjonalno-przestrzenna powiatu kozienickiego	21